ՆՈՒՄԵՐՕ 1799 — 1883 ՕԳՈՍՏՈՍ 12 ՃՈՒՄԱ — ԸՆՏԻՆՃԻ ՍԵՆԷ

ԹԵՐՃԻՄԱՆԸ ԷՖՔԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ՆԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԱՊՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Մէհմալիյէ 20 ղրուշտան

ՍԹԱՄՊՕԼ ԻՉԻՆ

Պիր սէնէլիք	180 ղրշ.
Ալթը այլըգ	90 »
Իւչ այլըգ	50 »

ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՉԻՆ

Բոսթա իլէ իրսալ օլունաճագլար իչին

Պիր սէնէլիք	220 ղրշ.
Ալթը այլըգ	110 »

30 ՓԱՐԱ.

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթըրը իչին

1 վէ 2 վէ 3ինճի սահիֆէյէ	5 ղրշ.
4ինճիւ սահիֆէյէ	2 »

ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ սաիրէ մաքը սարրաֆլըգլէյէ այիտ իլանաթ.

2 վէ 3ինճիւ սահիֆէլէրէ	6 ղրշ.
4ինճիւ սահիֆէյէ	4 »

Զիյադէ մուդդէթ իչին իլանաթ այրը բազարլըգ օլուր:

Մէկդուպը նաֆիյա տայիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր:

30 ՓԱՐԱ.

Իտարէխանէսի, Հէյէթը Թահրիրիյէսի վէ մաթպաասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ Նումերօ 20 խանէտէ տիր: — Կազէթանըն ուսուլը խատրէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆֆէի մէվատտը հագգընտա Միւտիրի կազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունմաճագ կիւնի, քեաֆֆէի մէքեաթիպին ատրէսի անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր:

ԿԻՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ԳԱՐԱՏԱՂ ԲՐԸՆՍԻ

Գարատաղ բրէնսի Նիգօլա հազրէթլէրինէ իքրամէն Ռուսիա սէֆարէթխանէսինտէ վէրիլէճէյինի եազմըշ օլտուղումըզ պալօ՝ տուն ագշամ ֆէվգէլատէ մուհթաշէմ պիր սուրէթտէ իճրա գըլընմըշտըր: Իչպու պալօտա Սատրազամ հազրէթլէրի վէ պիւթիւն միւքելաֆ ֆիխամ հազարաթը վէ սէֆարէթ հէյէթլէրի վէ սաիրէ բէք չօգ զէվաթը միւթէպէրէ հազըր պուլունմուշլար տըր:

* *

Գարատաղ բրէնսինին մուվասէլէթինի միւթէաղըպ Ռում բաթրիկի էֆ.՝ բասիմէի խօշամէտիյի իֆա իմմէք իպզրէ Թարաֆընտան մուրախխասէն իքի մէթրոբօլիտ կէօնտէրմիշ օլտըղընտան, Բրէնսը միւշարէլէյհ տախի տուն.քի կիւն Ֆէնէրտէ վագը Ռում՝ բաթրիգխանէսինէ զիյարէթէ բաթրիգխանէտէն չըգտըգտան սօնրա Սթամպօլըն շայանը թամաշա պազը մահալլէրինի վէ Սիւլէյմանիյէ վէ Սուլթան Ահմէտ ճամիսինի կէզմիշ տիր:

—

Ֆէյզա պէրվէճհը աթի օգունմուշ տըր.

«Թէլմինէն պէյան օլունտուղունա կէօրէ, Պապը Ալի՝ Անատօլուտա պուլունան Լիմէնի էճնէպիլէրինին աճվալինէ տաիր ինկիլթէրրատան պաշգա տէվլէթլէր գօնսօլօսլարընըն բաբօրթլարը տախի նէշր օլունմասընա լըզում կէօրմիշ տիր:

«Ալէմանիա վէ Իթալիա գօնսօլօսլարըյլա գօնսօլոս մէմուրլարը թարաֆընտան ախիրէն վէրիլէն մալումաթա նազարէն, ինկիլիզ գօնսօլօսլարըյլա միւսիօնէրլէրընըն բիլվասըթա բէք միւպալաղալը օլուպ, պինաէն ալէյհ պու պապտա թահգիգաթ իճրասը լուզում կէօրիւնմէքտէ իմիշ:»

Գու կիւնքի Վ-քրըն իմմալը Աճվալինտէ պէր վէճհը աթի օգունմուշ տըր.

«Էգօտրատան Թէվարրու իտէն խապէրլէրէ նազարէն, պիր Թագըմ լէվազըմը ասքէրիյէ միւպայաաթընտան տօլայը Թիւճճար իլէ ասաքիր զապըթանը պէյնինտէ Թէքքէվիւն իտէն պիր միւնաղաշա՝ Էվրօբա կազէթալարը մուխպիրլէրինին Էվրօբա կազէթալարընա իշար իթմէկլէրինէ շայան տէրէճէտէ հաիզը էհէմմիյէթ օլմատըղը հալտէ, մուխպիրլէրտէն պազը էշխասըն՝ Թիւճճար իլէ միւնասէպէթլէրի օլմագտան տօլայը, Էգօտրատա Լէվազըմը Ասքէրիյէ Մուհարէպէսի» ինվանը Թարզընտա զարիֆ իւնվանլարըլա պիր իքի Էվրօբա կազէթասընա ա.քս էյլէմիշ իսէ տէ, իչին ասլ ու էսասը հիչ հիւքմինտէ պուլունմուշ տըր:»

«Ճախիր վիլայէթինտէ քըտլին Լէհ գազասընտա 20-25 գատար էշխասըն հիւքիւմէթ մէմուրլարընա իթաաթսըզլըգ կէօսթէրմէլէրի վէ զապըթա մէմուրը արֆաթըլյա օրայա աըժէթ իտէն Լուֆֆի էֆէնտի իլէ մայէթինտէքի նէֆէրաթը զապթիյէնին թէհտիտաթընա սիլահ իլէ մուգապէլէ իթմէլէրի մասալէսի՝ խալքըն Թախտիշը էղնան իթմէքլէ պէրապէր, իթթիխազ օլունան թէտապիրը հասէնէ պիր կէօճա հէյէճանա մահալ պըրագմամըշ, վէ մուղայիրը գանուն էվզա ու հարէքեաթտա պուլունանլարը տէյյինինտէ թէչէպպիւսաթը գանունիյէ տէսթը իճիրամամ ու զայիրէթէ այլնմըշ տըր:»

«Սէլանիքտէն վարիտ օլան սօն խապէրլէր՝ հիւքիւմէթը մահալլիյէ Թարաֆընտան, ճասուսլըգ Թարզընտա վիրայէթտէ տօլաշան էճնէպիլէր ալէյհինտէ Թէտապիրը լազըմէյէ միւրաճաաթ օլունտուղունու միւչիր տիր:»

ԴՕԼԻՐԱ

Ինկիլթէրէտէն եազըլըյօրլար կէօրէ, շէհրը մէզգիւր սըհհիյէ մէճլիսինտէ Ալէմանիա մուրախխասը գօլէրանըն Հինտիսթանտան կէլէճէկլէրին Թահմինը գարանթինա այլանմասըլը թէքլիֆ իյլէմիշ իսէ տէ, մէճլիս Ինկիլթէրէյէ վէ Տէրսաատէթ մէճլիսը սըհհիյէսի սէլահիյէթինին խարիճինտէ աատ օլունտուղունտան, թէքլիֆլէր պէյնինտէ պիր սըհհիյէ գօնֆէրանսը ագտինա թավսիյ իտիլմիշ տիր:

* *

Մարսիլեա սըհհիյէ մէճլիսի Գըրըմըզը տէնիզտէն վէ սաիր մահալլէրտէն կէլէճէք էմթաա իչին վազ օլունան գարանթինա միւտտէթինին պատէմա Պէյրութ մէխաքէնտէրուն վէ Եաֆա վէ Սուրիա սէվահիլինտէն կէլէճէք էմթաա հագգընտա տախի մէրի իւլ իճրա թութուլմասընա վէ Իզմիր վէ Անատօլու սէվահիլինտէ պուլունան սաիր պէլտէլէրտէն կէլէճէք էմթաանըն տա պիր մէդդէթ չէտտիւ թահզիրինա պուլունտուղունա գարար վէրմիշ տիր:

* *

Գահիրէտէն պէր վէճհը աթի իշար օլունմուշ տըր.

«Գահիրէտէ խամսիյէ վէ Սիւվէյշ պուլունան ինկիլիզ ասքէրի կէօնտէրիլտիքլէրինտէն, պու խուսուս պէյն էլ էհալի ինկիլիզ մէմուրլարը ալէյհինտէ հիտտէթի մուճիպ օլմուշ տըր. պազը վէֆիյաթ տա վուգու պուլմուշ տըր, ինկիլիզլէր գօլէրա խուսուսընտա թէճրիպ հարէքեթտէ պուլունմուշ, ասքէրլէրինին պիր գըսմընը խամսիյէտէն Խըլըվիյէ քէօշքինտէ վէ գըրմըզը տիվէրլէրինի չէքիլմէն գըլընտա պիր ճամէէ չատըրլարտա իգամէ, վէ գօլէրատան Թէթուլանլար իչին խաստախանէ իթթիխազ օլունան իքի չատըրը Սիւվէյշ գանալը սէրմիւհէնտիսինին պէնչէրէլէրի բիշքինաճընա վազ իթմիշլէր տիր: Ինկիլիզլէրին պու էօլումա.քի հարէ.քէթլէրի թէպաաի էճնէպիյէնին վէ խամսիլիյէ իլէ Սիւվէյշ էհալիսինին նէֆրէթինի մուճիպ օլմուշ տըր.»

* *

Հինտ գըթասընտա մահսուլաթըն գըլլէթինէ վէ հաճիլէր իչին զէխայիրը քիֆայէ լիւզումընա վէ չու սըրատա գարանթինալար սէպէպիլէ Հինտա զէխաիր իրսալինտէ միւշքիլաթ պուլունտըղընա պինաէն, զախիրէ կէլմէյէրնտան պէօյլէ.քի մահզուրլար թէվէլլիւտ իթմէսի մէ.քնուզ օլտըղը ճիհէթլէ, մէճլիսը սըհհիյէ տուն.քի իճթիմաընտա, Հիճազա զախիրէ իրսալի մէսէլէսինի Թահքիքը նազարը տըքգաթա ալմըշ, վէ Աֆրիգա սէվահիլինտէն զախիրէ եիւ.քլիւ իքի վափուրուն էսքինէլէրին՝ եիւ.քլէրինի Ճիտտէտէն 8 միլ մէսաֆէտէ վագը Ապու-Սաատ ճէզիրէսինէ չըգարըլըպ .քէնտիլէրի Գամէրան ատասընա կիտմէլէրինի, վէ օրատա գարանթինայը իքմալ էյլէտիքլէրինի թէնպիհ էյլէմիշ տիր: Ապու-Սաատ ճէզիրէսինէ չըգարըլան զէխայիր՝ Թութսուզլուգ ֆէնա գօգուլարը իզալէ օլունտուգտան սօնրա Ճիտտէյէ նագլ օլունաճագ, վէ պու սուրէթ Հիճազ էհալիսի իլէ հաճիլէր գըթլըգտան մուհաֆազա օլունմըշլա պէրապէր, գարանթինա նիզամըթը տախի իճրա օլունաճագ տըր: Ապու-Սաատ ճէզիրէսինէ ուղրայան սէֆինէլէր՝ պիթթաբ պախիրէ եիւ.քլիւ օլանլարտան իպարէթ պուլունուպ, իքին վէ սաիր էշեա եիւ.քլիւ օլան սէֆինէլէր մէզքիւր ատայա ուղրամայաճագլար տըր:

* *

Իզմիր վէ Պէյրութտան ալընան խապէրլէր՝ հիչ մաահիայը մէմնունիյէթ տիր: Պու իքի շէհիր թէհաֆֆուզխանէլէրինտէ Եէնիտէն հիչ պիր գօլէրա վուգուաթը օլմամըշ տըր:

ՀԱՑՏՈՒՏԼԸԳ

Այտըն վալիսի Նաշիտ բաշա հազրէթլէրի՝ էնէն հայտուտլըգ հագգընտա Տոխիլիյէ նէզարէթինէ աթիտէքի թէլկրաֆը չէքմիշ տիր.

Կէչէն կիւն տէխայէթլէրինի արզ իթմիշ օլտուղում Ֆիչի.ք Ճիրիտ իլէ էշխասը սաիրէտէն մաատա նինէ էշգըյանըն մէշհուրէտէն Ցավիճի տախի իքի պիրատէրի վէ պիր ըէֆիգի իլէ տէխալէթ իթտիյի, վէ Քիւլլիւ.ք վագաասընա սէպէպ օլան Եիւրիւք Օսմանըն տա ըէնճչէնպից կիւնիւ հիւքիւմէթէ կէլիպ տէխալէթ իտէճէյի վէ պագիյէի էշգըյանըն տա սայէի գուտրէթմայէի հազրէթը Շէհրիյարիտէ գարիպէն իւթթիման իլէ իլզալի մազարրաթլարը տէրքըպար օլաճագը արզ օլունուր: Ֆէրման. «ՆԱՇԻՏ»

* *

Սէլանիք գօմանտանլըղընտան Պապը Սէրասքէրիյէ չէքիլէն պիր թէլկրաֆտա կէօրէ, պիր հայտուտ չէթէսի՝ խոյամ միւթէպէրանընտան իւչ աղայը Բազըրգ հուտուտընտա էսիր իտէրէ.ք վէ պաղլայարագ .քէնտիլէրինտէն պիր նէօպէթ ճինին Թահթը նէզարէթինէ պըրագըր, հուտուտըն էօթէ Թարաֆընտա ասքէր օլուպ օլմատըղըը Թահգիգ իչկիյթուլէրինտէ, օ արա կէզմէքտէ օլան պիր միւֆրէզէ ասքէր՝ մէրգումէ էսիրլէրը իլէ նէօպէթճի հայտուտըն իւզէրինէ պիր հիւճում, մէրգումլըն .քըլըճըի .քէսմիշ վէ էսիրլէրի գուրթարմըշ տըր:

* *

Սէրէզտէն Ալէյ կազէթասընա եազըլըյօրմուշ կէօրէ, օ ճիվարլարտա պիր մաճալտէ չէնկէն ֆամիլեալարըյա մէնսուպ իքի մէգանը, վէ տիկէր պիր մաճալտէ իւչ գըյըն Թիւճճարը վէ իւչէնճի պիր մաճալտէ տէ պիր Թըրբխախմմէյի իլէ պիր խոյամ՝ միւխթէլիֆ հայտուտ Թօգիւ Թիլմա Թարաֆընտան տաա մէչքիւլ էքլըմ հըմէրպերլէրի մէյտանա չըգմըշ տըր:

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս [illegible] Թէլէկրաֆլար տըր.

Իսքէնտէրիյէ 23 օգոստոս

Սըհհիյէ մէճլիսինտէն վէրիլէն օգոստոս 22ինճի կիւն.քի գօլէրա բաբօրթօը տըր.

	Էօլէ
Իսքէնտէրիյէ	31 »
Գահիրէ	1 »
Խըտէրի գըրը օլունմայան մահալլէրտէ	172 »
Սիւվէյչ	հիչ
Ճէմաան	204

Պէրլին 22 օգոստոս

Նէօ Ֆրայէ Ալկէմայնէ Ցայթունկ նամ կազէթա պու կիւն.քի նիւսխասընտէ Ֆրանսայա գարշը բէ.ք չէտիտ պիր պէնտ նէշր իթմիշ տիր:

Բարիզ 23 օգոստոս

Փաշլըգա կազէթալար Նէօ Ֆրայէ Ալկէմայնէ Ցայթունկըն պէնտինէ ճէվապ վէրմէ.ք իչին, կազէթաի մէզքիւրըն պու Թարզ պիր մուամէլէտէ պուլունմասընը էյճապ իթթիրէն էսպապը խաֆիյէյի անլամագ պէ.քլէյօրլար:

Սէն-Ժիւլ կազէթասը պէնաընը էֆքեար իտէրէք տէյօր.

«Պիզ սալհ ու սալահ իսթէրիզ լա.քին էօյլէ հագգըմըզ Թէհտիտալէրի իչ հէլէրինէ գօյմայաճագ տէրէճէտէ գավվէթլիյիզ:»

Լօնտրա 23 օգոստոս

Թայմզըն պէյանընա կէօրէ, Ֆըրանսըզ կազէթալարը իթթիւալ իպզրէ պուլունտըգլարընտան, Նէօ Ֆրայէ Ալկէմայնէ Ցայթունկըն Ֆրանսա ալէյհինտէ եազտըղը պէնտէ պիր մանա վէրիլէմէզ:

Սթանտարտ կազէթասը՝ Ֆրանսըզ սաաքիրինին Թօնքինտէ գազանտըգլարը մուվաֆֆագըյէթ հագգընտա Թայմզըն վէրտիյի հավատիսի պէր վէճհը աթի թէէյիտ ու Թասդիգ իտիյօր.

«1500 Ֆրանսըզ ասքէրի՝ 2 կիւն չէտին մուհարէպէ իթթիքտէն սօնրա, 15.000 .քիշիտէն իպարէթ օլան տուշման ասաքիրինի, Հանօյըն իսմի Թարաֆընտա 5 միլ մէսաֆէտէ վագը պիր մահալտէ մաղլուպ իթմիշլէր տիր:»

Աժանս Բիւթէրին [illegible] Թէլէկրաֆլար տըր.

Լօնտրա 23 օգոստոս

Պուրսայա վիրուտու իտէն բէժմի խապէրլէրէ կէօրէ, Թօն.քինտէ Ցուլթայ նամ մահալէ տօղրու իլէրիլէմիշ օլան Ֆրանսըզ ասա.քիրի՝ Ֆիւգայ նամ մահալ գուրպինտէ պիր մաղլուպիյէթէ տուչար օլարագ, մէյտանը հարպտա 17 մագթուլ պըրագըպ կէրի չէ.քիլմիշ մէճպուր օլմուշլար տըր:

Վիէննա 23 օգոստոս

Ցիւն իմբէրադօր Ֆրանսուա Ժօզէֆ իլէ Սըրպիստան գրալը Միլան պիրպիրինէ վիզիթա վէրմիշլէր տիր: Պուտէհաու գրալ Միլան գօնթ Գալնօգի իլէ ճէրախ միւլագաթ իթմիշ տիր:

Ռումանիա գրալընըն եագընտա սօնրա Վիէննայա վիւրուտը մէմուլ տըր:

Սըրպիա գրալընըն կէլէճէ.ք սեպտեմպրինին 20ինտէ Համպուրկա միւվասէլէթի մունթազըր տըր:

Պէռլին 23 օգոստ.

Սըֆարթը բէժմիյէյի հաիզ օլան Նէօ Ֆրայէ Ալկէմայնէ Ցայթունկ կազէթասընըն նէշր իթտիկի պիր պէնտտէ տօլայը պու կիւն պուրսատա էսհամ պիր հէյէճան հասըլ էյլէմիշ տիր: Պէնտը մէզքիւր՝ Ֆրանսանըն բօլիթիգա փրէգասընըն էֆքեարընը թաաթսը իթմէ.քտէ, վէ Եվրօբանըն տայիմա հէյէճանտա պուլունմասընա սէպէպ Ֆրանսա տըր տիյօր:

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Էվվէլքի կիւն Սատրազամ հազրէթլէրի Մապէյնտէ պուլունտըգլարընտան, մէճլիսը խասսը վէ.քէլա իճթիմաը իտէմէյիպ կիւն տախի բաշդա միւշարէլէյհ հազրէթլէրի Պապը Ալիյէ կիթմէմիշլէր տիր:

—Ռուսիա իմբէրադօրը Թարաֆընտան պու .քէրրէ Սատրազամ Սաիտ բաշա վէ Խարիճիյէ Նազըրը Արիֆի բաշալար հազարաթընա Էլէ Նէօր նիշանընըն պէօյիւք գօրտօնընտան պիրէր գըթա իթա գըլընմըշ, նիշանը մէզքիւրը Ռուսիա սէֆիրի Մ. Նէլիտօֆ պիլվասըթէ տուն Պապը Ալիյէ կէթիրիպ միւշարէլէյհիմա պաշալար հազարաթընա Թէսլիմ էյլէմիշ տիր:

—Ֆ-րըն պէյանընա կէօրէ, Պէյ օղլու բօլիս վէ խաֆիյէ մէմուրլարընըն իհթիմալսըզլըգլարընտան ախտ օլան էվրագըն քեաֆֆէսի հէյէթը իթհամիյէյէ կէօնտէրիլմիշ օլտուղընտան, իթհամնամէ թանզիմ օլունուր օլունմազ, մաղնունլար տիվանը ճինայէթէ չըգարըլաճագլար տըր:

—Ֆէ-ր Մ-ըն պէյանընա կէօրէ, Սէլանիքտէն հայտուտլար Թարաֆընտան տաղա աշըրըլան Էվրէնօսզատէ Ղազի Մէհմէտ բաշայա տաիր հիչ պիր խապէր եօգ իմիշ: Զաննը օլունտըղընա կէօրէ, հայտուտլար հէրնէ Թաազիյաթտան գուրթուլմագ վէ Թախլիս ատչէսի հագգընտա պիլա խէպէր միւզաքէրէ խուսուսունտա պէրապէր Թութուլմագ մէ.քսէտի իլէ պիր բէրազ տաղա Օլէմի տայիրէսինէ կէշմիշլէր տիր:

—Մէմուրինը ռէֆխէ տէն պիր գըթընը գումարխանէլէրին գաբաթըլմասը էսպապընը միւպէյյին պիր լայիհա Թանզիմ իթմիշ օլտըղը վէ պունը եագընտա Պապը Ալիյէ Թագտիմ իտէճէյի իշիթիլմիշ տիր:

—Վանտա Ռուս ժէնէրալ գօնսօլօսը կամսարական պէյին՝ Բէթէրսպուրկ Օսմանլը սէֆիրի Շաքիր բաշանըն Թալէպի իւզէրինէ ազլ օլունտըղընա տաիր ղուհարա կէլէն պիր հավատիսին՝ գօնսօլօսը մումայիլէյհին 3 այ մէզունիյէթլէ Թիֆլիսէ կիթմէսինտէն ղալաթ օլարագ կէչէնտէ եազըլմըշ իտի:

Պու .քէրրէ չէհրը մէզքիւրտէն իչար օլունտըղընա կէօրէ, գօնսօլօսը մումայիլէյհ ազլ օլունմատըղտան մաատա, չիմտիյէ տէկին վէ.քեալէթլէն իճրա իթտիյի մէմուրիյէթէ մէզքիւրէյէ էավլէթէն Թէային գըլընմըշ տըր:

—Ինկիլթէրրա սէֆարէթի մաալահաթկիւզարը Մ. Ուինտհամ վէ մաաամասը Թարաֆընտան կէլէճէ.ք չարշէնպից ագշամը Թարապիա սէֆարէթխանէսինտէ միւքէմմէլ պիր պալօ վէրիլէճէյինտէն, տավէթնամէլէր կէօնտէրիլմէ.քտէ տիր:

—Շուրայի-Տէվլէթ .քէթէպէսինտէն օլարագ պիր պաճրիյէ նիւպ պաշըըը Թարաֆընտան բէժօլներ իլէ վուրուլմուշ օլտըղը հալտէ Չէնկէլ .քէօյ գուրպինտէ Սթավրօզ իսքէլէսի իւզէրինտէ պուլունմուշ օլտըղը եազըլմըշ Ապտուլ Բահման պէյ տուն տագշամ վէֆաթ իթմիշ տիր:

—Ցիւն սապահ սաաթ 2 բատտէլէրինտէ լիմանըմըզա վիրուտու իտէն Օբէլը նամ ինկլիզ վափօրը՝ Սէրքէճի իսքէլէսի աչըղընտա պուլունան չամանտըրալարտան պիրինէ եանաշաճագը էսնատա, սուլարըն ղօրու իլէ չամանտըրայը Թութամայարագ, միւքէլա իսքէլէսինին իւզէրինէ տուշմիւշ վէ իսքէլէնին պիր գըսմընը խարապ իթմիշ կիպի, օրատա պուլունան սանտալլարտան պիրինի տախի էզիպ ղարգ իթմիշ տիր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Միլլէթ մէճլիսը ումումիսի ազալարընտան պազըլարընըն՝ Բաթրիգ Աման. Ց. Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրինին իսթիֆասընը իյճապ իթտիրիր հարէ.քէթլէրը՝ Մապէյնը Հիւմայունէ խօշնուտսուզլըգ մուճիպ օլտուղունը վէ օլ պապտա իրատէ վէրմէսի իչին Մապէյնտէ Սիւմօն պէյին Մապէյնէ ճէլպ պույուլտուղընը տուն.քի Ֆ-ռ եազմըշ իսէ տէ, պու հավատիսըն ասլ ու էսաս օլմատուղունը ղանն իտէրիզ:

—

Ցիւն Միլլէթ մէճլիսը ումումիսինին Մայր Դիւանը՝ Բինէ տուն.քի կիւն Գալաթատա իճթիմա իտէն Ատէնադարութեան Դիւանըն գարարը մուճիպինճէ, օ իճթիմատէն չըգտըգտան սօնրա Փաղժուլ իլէ ճէրախ միւլագաթէյէ Թէչէպպիւս իթմիշ տիր:

—

Մաէլ մէճմունիյէ իճիթիկիմիզէ կէօրէ, Չաթալ խանտագի գօնտուրաճը էսնաֆը՝ .քէնտի ատէթը խայրիյէսի միւգթէզասընճա պու սէնէ տախի Ս. Աստուածածին եօրթուսըն պազար էրթէսի կիւնիւ Ս. Փրկիչ խասթախանէսի պինայէկեանընա պիր զիյաֆէթ վէրէճէ.ք, վէ օլ միւնասէպէթլէ Աբահունի Տէր. Ց. Եղիկ Սրբազան տախի խայրաթխանէ Մատուրընտա Գուտտասը Շէրիֆ Թագտիս իտէրէ.ք, պիլահէրէ մէրգումէյի սուրէթլէ բուհանիյէտէ Թէսէլլի էյլէյէճէ.ք տիր:

—

Արգալութեան գործոց Վսեմ. Նախարարին կողմէ առ Ս. Պատրիարք Հայրն ուղղեալ հրաւիրագրի մը համաձայն Ն. Սրբազնութիւնը չորեքշաբթի առաւօտ Պիշկալ նախարարին ապարանքը գնաց։

Վսեմ. Նախարարը յայտնեց թէ կայսերական կառավարութիւնը իւր հրաժարականը չկրնար ընդունիլ և խնդրեց որ Պատրիարքական պաշտօնը շարունակէ։

Ս. Պատրիարք Հայրը պատասխանեց թէ իւր անձին վստահութիւնը չներեր իրեն այլ ևս Պատրիարքական պաշտօնը շարունակել, ուստի կը խնդրէ որ բարեխնամ կառավարութիւնը հաճի իւր հրաժարականն ընդունիլ և այս մասին հարկ եղած տնօրէնութիւնն ընել։

Վսեմ. Նախարարը փափաք յայտնեց տեղեկանալու թէ ի՞նչ էին այն դէպքին պատճառները, որ Ազգային Ժողովոյ վերջին նըստին մէջ տեղի ունեցան, և թէ ո՞ւք էին այն դէպքին հեղինակները։

Ն. Սրբազնութիւնը անկեղծաբար պատասխանեց թէ կատարած դէպքը ըստ ինքեան կարեւորութիւն մը չունէր երբէք, և իւր հրաժարման միակ պատճառ անձին վստահութիւնն եղած ըլլալը յայտնեց։ Սակայն չմոռցաւ յիշել թէ Ազգը մեծամեծ բաներ կ'ակնկալէ իրմէ, իսկ ինքը անկարող է այդ ակընկալութիւնները պահելու, քանի որ իւր թագբիրներուն մեծ մասը անգործադրելի մնացած են ցարդ։

Հետևաբար Ս. Պատրիարք Հայրը իւր հրաժարականին վրայ պընդելով միշտ, Վսեմ. Նախարարին ապարանքէն մեկնեցաւ, և Խասգիւղ վերադարձաւ։ (Հայրենիք)

—

ՈՒՍՈՒՑՉԱԿԱՆ ՀԱՑԿԸՐՈՅԹ ԱԶԳ

Օգոստոս 21, կիւրակէ օրն, տեղի պիտի ունենայ Բերա, Սրանէքի պրահին մէջ, ի ժամ 5, Հայ Ուսուցչաց Բ. տարեկան հացկերոյթն։

Կը հրաւիրուին ներկայ գըտնուիլ ամէն Հայ Ուսուցիչք։

Սեղանին մասնակցելու համար պէտք է վճարել 1 արծաթ մեճիտ։

Մասնակցել փափաքող Մեծ. Դասատուք պարտին իրենց հաճութիւնն յայտնել մինչև յառաջիկայ ուրբաթ, օգոստոս 19, բատորագրելով ուղղեալ նամակամը ղըր դիւրութեան համար կըրնան ձգել Պահչէ—Գաբու Սաճի Փօլոս աղային խանութն։

Ի դիմաց կարգադիր մասնախմբի

Ռ. Պէրպէրեան Յ. Գ[illegible]

11 օգոստ. 1883

—

ՄԷՋՊՈՒՐՆԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Վարժարանս որ հաստատեալ է 1865 հոկտ. 1, իւր ծոցէն ընծայած է ազգին բազմաթիւ պատանիք և պատանուհիք՝ որք յաջէտ պատիւ բերած են իւրեանց կրթական յարկին։

Եւ յորմէ հետէ փոխադրեալ է վարժարանս յ'Իւսկիւտար և միայն աղջիկ տղայոց յատկացեալ, յառաջիկայ 1 սեպտ. կը թեւակոխէ իւր հինգերորդ շրջան։

Ով ոք կը փափաքի իւր դուստրըն զարգացուն տեսնել ազգային ոգւով կրթութեան և ուղիղ բարոյականի շնորհքներով, կարող է վստահաբար յանձնել զնա հաստատութեանս, որ ոչ նուազ հոգածութեամբ կը հսկէ նաև ուսմանց և առողջութեան։

Ուսմանց ծրագիրն կը տրուի վարժարանէն ուր Տնօրէնութիւնն պատրաստ է ամէն օր ընդունիլ առ ինքն դիմողներն։

Ամսոյս 29ին Բշ. վարժարանիս վերամուտ օրն է, աշակերտուհիք նոյն օր պարտին անպատճառ ներկայ գտնուիլ ի վարժարան։

Հիմնադիր—Տնօրէն
Մ. Ս. Մեղպուրեան

10 օգոստ. 1883
Իւսկիւտար

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ

Օսմանլը Պանգասընըն Գալաթա վէ Սթամպօլ շիւպէլէրի՝ ալաֆր. օգոստոսըն 27ինճի կէլէճէ.ք բազար էրթէսի կիւնիւ գաբալը օլաճագլար տըր:

—

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

Գրէտի Լիօնէ պանգասընըն Գալաթա վէ Սթամպօլ շիւպէլէրի ալաֆր. օգոստոսըն 27ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ աչըլմայաճագլար տըր:

ՄԸՍԸՐԸՆ
ԻՆԿԻԼԻԶ ԱՍԱՔԻՐԻՆՑԷՆ ԹԱԽԼԻՑԷՍԻ

Մըսըրըն Թէրք ու Թախլիյէսի հագգընտա Ինկիլթէրրա բարլամէնթօսընտա իյրատ օլունան պիր սիւ-ւալէ ճէվապէն, րէիսը վիւքէլա Մ. Կլատսթօն չէօյլէ տէմիշ տիր ․

«Պու ագշամ մէճլիսէ կիրտիյիմտէ, Մըսըր մուսթահսառաթընա տավէթ օլունմամագլըղըմը բէճա իտէրիմ. չիւնքի պու պապտէ իյրատ իթտիյիմ նութգլար իլէ պիր գաչ տէֆալար մէճլիսի իշղալ իտիւպ, զէմանը թաթիլ տախի թէգարրուպ իթմիշ օլտուղընտան, պէյհուտէ վագթ գայպ իթմէք իսթէմէյօրըմ։

«Մըսըրտա պուլունտուգըլան գուվվէյի ասքէրիյէ միւնասէպէթիյլէ գըթմաի մէզքիւրէյի եա իսթիլա վէ եա հիմայէ իթմէք կիպի պիր բօլիթիգատա պուլունմագ պիլախէրէ նէթայիճը վախիմէյի թէվլիտ իտէճէյինտէն, գուվվէյի մէզքիւրէնին պիր ան էվվէլ կէրիյէ ալընմագ լիւզումը տէրմէյան իտիյօր ։

«Վագըա պու կիպի հալաթըն տախի վէխամէթ օլտուղընա տաիր ճէճրիպէմ մէսպուգ տէյիլ իսէ տէ, պու իթիգատըմ բէք տէ իլթիրաք իտէմէմ։ Մամաֆիհի Ինկիլթէրրա միւսթէմլէքաթընըն լիւզումընտան զիյատէ թէվսիի՝ էմր իտարէտէ էն միւտէպպիր տիրըշմէթլերը պիլէ պիհագգըն աճիզ պըրագըշ օլտուղընտան ; մէնաֆիի միլլիյէ վէ եա վաթանիյէ մէճպուրիյէթի օլմատըգճա, թէվսիի միւլք ճիհէթի իլթիզամ օլունամազ ։ Պախուսուս ախէրին միւլքինի իսթիլա իթմէք կիպի խյհանէթ պուլունմագ Ինկիլթէրրանըն շան ու շէրէֆինի իխլալէ վէսիլէի միւսթագիլ օլտուղը հալտէ, հիւքիւմէթին իթթիխազ իտէճէյի բօլիթիգատան էֆքեարը ումումիյէ հէնուզ էմին օլմայըպ միւթէրէտտիտ պիր հալտէ տիր տէնիլիյօր ։

«Աճապա պու թէրէտտիւտ նէտէ՞ն լաղըմ կէլիյօր․ Էլպէթթէ հէյէթը վիւքէլանըն պու պապտէ վէրտիյի իյզահաթըն տէրէճէի քեաֆիյէտէ օլմատըղընտան իլէրի կէլմէտիյի կիպի, հէյէթը վիւքէլա թարաֆընտան իյրատ օլունան նութգլարըն պէքտիկէրինէ միւպայէնէթինտէն տախի իլէրի կէլմէմիշ տիր ։

«Մէսէլէ օլ գատար վաղիհ վէ աշիքեար տըր քի, պու պապտէ թէրէտտիւտ վէ իշթիպահա մահալ օլմայըպ, չու գատար վար քի, քընտի էֆքեարըմը թէրվիճ իթմէք սատըտընտա պուլունանլար՝ իյրատ օլունան նութգլար նէ գատար վաղիհ օլուր իսէ օլսուն, խինէ մէսլէքլէրինէ մուվաֆըգ մանալար իսթիխրաճ իտէճէքլէրի պիիւթիպահ տըր ։ Մամաֆիհի գապինէթօնըն էֆքեար ու մէսլէքինի թէշվիշ տախյէսինտէ պուլունմալարա գարշը Մըսըրճա իթթիխազ իտէճէյիմիզ բօլիթիգայը քընտիմիզ գարարլաշտըրապիլէճէյիմիզտէն, պու պապտէ քիմսէյէ սօրմայա իհթիյաճըմըզ օլմատըղը աշիքեար տըր ։

«Իֆատամը մէշրուհէ՝ մէմալիքը էճնէպիյէյէ աքս իթտիւքտէ, պիթթապ տէվլէթլէր րէգապէթը թապիյէլէրի իգթիզասընճա պունա միւպային մանալար վէրէրէք, մէճճէլէյի քիւլլիյէն գալըպը ախէրէ իֆրաղ, վէ տէվլէթ ու միլլէթին ֆիքր ու մէսլէքինէ մուխալիֆ նէշրիյաթլա Ինկիլթէրրա տէվլէթինին կէչէն սէնէ իթմիշ օլտուղը վաադըն ատէմի ինճազընը իսթթար կիպի շան ու շէրէֆը տէվլէթի իխլալ իտէճէք թէֆէվվիւհաթտա պուլունիյօր․ պու կիպի թէֆէվվիւհաթըն իսէ թէվլիտ իտէճէյի մազարրաթըն տէրէճէլէրի թային օլունամազ ։

«Աշատան պիրի՝ լօրտ կրանվիլին Թաճրիրաթընտա Մըսըրըն աճվալինէ տաիր էն միւթէնա 13 ֆըգրայը օրթայա աթըյօր։ Պունլարտան Սիւվէյշ գանալը իլէ մուխթէլիֆ մէհաքիմ հագգընտա օլան ֆըգրալարընը այըրճա զիքր ու պէյան իտիյօր ։ Թաճրիրաթը մէզքիւրէ ֆի 3 յունիօ թարիխինտէ եազըլըպ տիւվէլը էճնէպիյէ նէզտինտէ մագիմ սիւֆէրայա պիրէր սուրէթի կէօնտէրիլմիշ, վէ լօրտ կրանվիլ Թաճրիրաթը մէզքիւրէտէ Մըսըրտա օլան գուվվէի ասքէրիյէնին ալըըըլմասը մաճգա զիքր օլունան 13 մէվատտըն հուսուլինէ միւթէվագգըֆ իտուկինի տէրմէյան իթմիշ իսէ տէ, պունա տաիր իյզահաթ իթմասը էլզէմ հիւքմինտէ տիր ։

«Մըսըրըն Թէրք ու Թախլիյէսի զիքր օլունան 13 մէվատտըն ինճրաընա թաալիգ օլունմուշ իսէ տէ, մէվատտը մէզքիւրէտէն պազըլարընըն հալ ու թէսվիյէսի շայէթ միւշքիլ վէ միւթէաասըր օլմագլա պէրապէր, տաըի մումաիլէյհին պու պապտէ քէնտինէճէ պիր հիւքմ վէրմէք իւզրէ իյզահաթ թալէպինտէ պուլունմասը տախի թապի տիր․ լաքին պունա գարը իսէ իյզահաթը մէզքիւրէ վէրիլմիշ իսէ տէ, մումաիլէյհ հէվալէի սէմի իթիպար իթմէմէք ճիհէթինի իլթիզամ իթմիշ տիր ։

«Էվվէլ էմրտէ Թաճրիրաթը մէզքիւրէտէ մէվատտը մէզքիւրէնին իճրասը իլէ Մըսըրըն Թախլիյէսինի էճքաթիկէրինէ րապթ իթմէյէ պիր վասէթա եօգ տըր ։

«Թաճրիրաթը մէզքիւրէնին րէվիշը իֆատէսիյլէ Թաատատ օլունան 13 մատտէնին էճքաթիկէրինէ իրթիպաթը վէ եա միւնասէպաթընտան՝ գուվվէի ասքէրիյէնին Մըսըրտա թէմտիտը իգամէսի իսթինպաթ վէ իսթիխրաճ օլունամազ ։

«Պունտան պաշգա, Թաճրիրաթը մէզքիւրէնին պիրինճի ֆըգրասընտա զիքր օլունան միւնասէպաթա տախի սէօզ եօգ տըր ։

«Լօրտ կրանվիլ՝ տիւվէլը էճնէպիյէյէ օլան Թաճրիրաթընտա, գուվվէի ասքէրիյէնին միւտտէթը իգամէսինտէն էվվէլ մէնաֆիի միլլիյէ նոգթաի նազարընտան ; խրօրա տէվլէթլէրինի իսթիխրաճ իթմէքլէ պէրապէր, տիւվէլը միւշարիւնյհիմին մէնաֆիինի տախի մուհաֆազա, վէ պու պապտէ անլէրին մալիւմաթը իլէ պէրապէր էմնիյէթլէրինի տախի թէմին իթմէք ճիհէթի իլթիզամ օլունմուշ տըր ։

«Լօրտ կրանվիլ մէսլէքէ պէտիրոէ գուվվէի ասքէրիյէ հագգընտա տէյօր քի ․

«Մաթլէպ մաէլիֆ մուաֆիյէթ հասըլ օլտու ։ Այրըճա ումումիյէն մուհաֆազասը իշին, Մըսըրտա չու արալըգ պիր միգտար գուվվէի ասքէրիյէ պըրագըլմըշ իսէ տէ, Մըսըրըն աճվալի քէսպը ինթիզամ իտուպ, հուգուգ խտուկիվինին խաճէսի անտէ, գուվվէի մէզքիւրէնին կէրույէ ալըըըլմասը իլէ, Մըսըրըն Թէրք վէ Թախլիյէսի տէրքեար տըր ։»

Լօրտ Նորչիրօգ․— Լօրտ Թիտտուպ ֆըգրանըն ալթ թարաֆընը գրաած իտէ՞րմիշինիզ․

Մ․ Կլատսթօնըն տախի պէրվէհճը աթի տէվամ իտէր ․

«Պու էմնատէ Մըսըրտա իւճի ու սատայինին իկգասը իլէ, էսասը պիր իտարէնին թէէսիսինէ լազըմ կէլէն խուսուսաթտան տօլայը, Ինկիլթէրրանըն Մըսըր իլէ բէյտա իթմիշ օլտուղը միւնասէպաթ ճիհէթիյլէ պաղը նէսայիհը լազըմէտէ պուլունմասը ճիւմլէի վէճայիֆտէն տիր ։

«Էլպէթ լօրտ կրանվիլ Թաճրիրաթընտա «Թալէպ վէ տավա իթ-«տիւիմիզ խուսուսաթըն ֆասլ ու «հալլինէ մուվաֆֆագ օլմայըրագ «Մըսըրը Թէրք իտէճէյիզ» կիպի Թաըիրըէ պիր խաթտտա պուլունմասը արզու օլունմա՞գ եա․ «էսասը» լաֆըզընտան մագսէտ մէմլէքէթին իւճի ու սատայինին պուլունմասը իլէ պէրապէր, մէնաֆիի ումումիյէյէ մուվաֆըգ սուրէթտէ թէրագգըյաթըն տէվամընտան իպարէթ օլտուղընտան, Թաֆսիլաթը վագըա իթիրազաթը վարիտէյէ ճէվապը չաֆի տըր ։ Մըսըրտա գուվվէի ասքէրիյէնին գալմասը իլէ, Սիւվէյշ գանալը վէ միւխթէլիֆ մէհաքիմ պէյնինտէ, պիր կէօնա միւնասէպաթ օլտուղը տախի իյմա իտիլմէմիշ տիր ։

«Գուվվէի մէզքիւրէնին Թագլիլի հագգընտա պայըլարը նութգլար իյրատ իթտիրէլէրի հալտէ, գուվվէի մէզքիւրէնին նէ վագըթ ալըըըլաճագը պէյյան օլունմասըը տէրմէյան օլունիյօր ; Հալ պու քի ասաքիրը մէրգումէնին ալընըըըմասը, պիր թագըմ խուսուսաթը միւհիմմէյէ միւթէվագգըֆ տըր քի, իճրասընտան էվվէլ չայըըը պիր վագըթ թային տէյիլ տիր ։

«Ասաքիրը մէզքիւրէնին Մըսըրտան ալըըըլմասը գըմընտա, պիրճէ իթթիխազ օլունան չէրաիթ օլ գատար աղըր վէ Նազիք տիր քի, իճրասը մէսուլիյէթը ճէսիմէյի միւնթիճ տիր ։

«Ըյէր էֆքեարը ումումիյէ թէրէտտիւտ վար իսէ, օ տա էֆքեարը ումումիյէ Նամընա օլարագ պիր ֆըրգատան իպարէթ տիր քի, պու ֆըրգա տախի Մըսըրըն հըմայէ քէրտէսիյլէ Ինգիլամը միւլք իտիլմէսինի արզու իտէնլէր օլուպ, պու իսէ Թասավվուրաթը վագըամիզա քիւլլիյէն մուխալիֆ վէ մուղայիր օլտուղընտան, մէճլիսէ պունու տախի միւպահասա ճէրէյանընա պիլէ լիւզում կէօրմէմ։ (Աֆֆէրիմ)։ Ինկիլթէրրա տէվլէթի Մըսըրըն իսթիլասընը տէյիլ, իսթիկլայը իյնա իտէր պիր կէօնա հարէքէթէ պուլունմայաճագ տըր (ալգըշլար)։ իսթիլայա մուխալէֆէթիմիզ իսէ, էվվէլ էմրտէ Ինկիլթէրրանըն մէնաֆիի նոգթաի նազարընտան տըր ։ Սանիէն, Մըսըրտա իճրաասընը տէրխօտէ իթմիշ օլտուղըմըզ իսլահաթ մագիֆէսի նոգթաի նազարընտան տըր ։ Սալիսէն, պու պապտէ տիւվէլը էճնէպիյէյէ օլան մէվաիտ էմնիյէթլէրինի թէէմին իթմիշ օլտուղըմըզ ճիհէթիլէ, Ինկիլթէրրանըն մուհաֆազայի շան ու շէրէֆի նոգթաի նազարընտան տըր (ալգըշլար)։

«Գուվվէի ասքէրիյէնին Մըսըրտա իգամէսի թէմտիտ օլունուր իսէ, պիլախէրէ իսթիլայա սէպէպիյէթ վէրմէսի մէխզուր օլտուղու միւսաատագ իտուկինտէն, գուվվէի մէզքիւրէնին Մըսըրտա լիւզումընտան զիյատէ գալմամասը ճիհէթինէ տէրճէի նիհայէթ իթինա օլունաճագ տըր ։ Վագըա Մըսըրըն Թէրք ու Թախլիյէսի իշիւն պիր չէյ Թախսիս իտէմէյէճէկիմիզ կիպի, իթմէք տախի իսթէմէյիզ իսէ տէ, Թէրք ու Թախլիյէ մէսէլէսինի պիր ան ագտէմ իճրայա էզհէր կիմսէյի տախի պէյանտան կէրի տուրամամ։ Ասաքիրը մէզքիւրէնին ալըըըլմասը հագգընտա օլան չէրաիթ իսէ լօրտ կրանվիլին պէյան իթտիկի խուսուսաթտան իպարէթ տիր ։»

ՎԻԷՆՆԱՏԱ ՔԻՒՇԱՏ ՕԼՈՒՆԱՆ ԷԼԷՔԹՐԻՔ ՍԷՐԿԻՍԻ

Վիէննատա քիւշատ օլունան էլէքթրիք սէրկիսի ումումիյէսի (էքսբօզիսիօնը) տախի Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ նէզարէթի թարաֆընտան ախթարի Թաֆսիլաթ նէշր օլունմուշ տըր ․

Էլէքթրիք սէրկիսի՝ օգոստոսըն 16նճը կիւնիւ ալաֆրանկա սաաթ 11 րատտէլէրինտէ վէլի ահտ բրէնս Թարաֆընտան քիւշատ օլունմուշ տըր ։

Պու միւնասէպէթլէ իտիլէն րէսմը գապուլ պէօյիւք բինիֆօրմա իլէ իճրա իտիլմիշ վէ ումում սիւֆէրա հազըր պուլունմուշ տըր։

Սէրկի րէիսի՝ պիր նութգ իյրատ իտէրէք, բրէնս Թարաֆընտան ճէվապ վէրիլմիշ տիր ։ Անտէն սօնրա բրէնս սէրկինին հէր թարաֆընը կէզմիշ տիր ։

Օսմանլը մուրախխասլարը՝ սէֆիր տէվլէթլէր Սատտուլլահ բաշա հազրէթլէրինին քէնտիլէրինէ մախսուս օլան քէօշքտէ բրէնսը միւշարիւնյհին վիւրուտինէ մունթազըր իտիլէր ։

Բրէնսը միւշարիւնյհ՝ մէզքիւր քէօշքէ վիւրուտինտէ, բաշախ միւշարիւնյհ իքի Օսմանլը մուրախխասլարընը Թագտիմ իթմիշ վէ իւմուլ ու իսթիքրա էյլէտիւքլէրի ալաթ ու էտէվաթը էլէքթրիքիյէ վէ խուսուսիյէ վագթը ղույէր (ճուլէն) էլէքթրիք Թօրու հազգընտա իյզահաթ վէրմիշլէր, վէ բրէնս տախի Ցէրսաանէթ էլէքթրիք ֆապրիգալարը հազգընտա պայը իսթիյզահաթտա պուլունմուշլար վէ մուրախխասլարըն մուրախխասլընտէն Բաիֆ էֆէնտինին Նէրէտէ Թահսիլ էյլէտիյինի սօրմուշլար տըր ։

Բրէնս՝ Օսմանլը քէօշքիւնտէն միւֆարագաթ (ուղուրլանմազ) իտէր իքէն, ճիհէթէն հէր քէօշկ Նազարը տըգգաթընը ճէլպ իտէն վէ հէրպար Օսմանլը մուրախխասլարընա միւլաթէֆէթիմը թէյպիք օլան սուրէթը ինթիզամտան տօլայը պէյանը թէշէքքիւր էյլէմիշ տիր ։

Մէզքիւր սէրկիտէ տէվլէթը Ալիյէնին մուվաֆֆագիյէթի բէք ճիհաթէ տիր։ Սէրկինին էվվէլ քիւշատընտա տէվլէթը Ալիյէյէ մախսուս օլան չիւպէ հալը վէ միւհէյյա օլունը հալտէ, սահը պիր չօգ տէվլէթլէրին չիւպէլէրի հէնուզ հաղըր տէյիլ իտի ։

Սէրկինին րէսմը քիւշատը կիւնիւնտէ տէօրթ սաաթ իմթիտատ իտէն սէյր ու թէֆէրրիւճլէրի հէնկեամտէ, սէֆիր բաշա հազրէթլէրի պիր գաչ քէրրէ Օսմանլը մէմուրլարընա պէյանը մէմնունիյէթ էյլէմիշ տիր ։

Րէսմը քիւշատտան պիր կիւն էվվէլ սէրկի գօմիթէսի՝ սէրկիտէ վագը Թաամիանէտէ պիլճիւմլէ մուրախխասլարա պիր զիեաֆէթ վէրմիշ տիր ։ Զիյաֆէթին նիհայէթինտէ րէիս՝ Ալմանճա պիր նութգ իյրատ իթմիշ, վէ Ինկիլթէրրա մուրախխասը մուգապէլէթէն ճէվապ վէրտիքտէն սօնրա, Ֆրանսա մուրախխասը տախի Ֆրանսըզճա մուգապէլէտէ պուլունմուշ տըր ։

Օսմանլը մուրախխասլարընտան Բաիֆ էֆէնտի տախի Թիւրքճէ պիր նութգ իյրատ իտէրէք, պիրինճի Օսմանլը մուրախխասը էմին էֆէնտի՝ Ֆրանսըզ լիսանը իլէ հուլասա թէրճիմէ էյլէմիշ տիր ։

Բէք չօգ Թէէսիրի կէօրիւլմիւշ օլան իշպու նութգըն էսասը՝ Թէլէկրաֆ վէ Բօսթա Նազըրը աթուֆէթլու իզզէթ էֆէնտի հազրէթլէրինին Ցէրսաանէթ Ալմաթրիա սէֆիրինէ սէօյլէտիքլէրի սէօզլէրէ միւպթէնի իտի ։

Նազըրը միւշարիւնյհ՝ Ալմաթրիա սէֆիրի իլէ միւլագաթըտա, Օսմանլը մուրախխասլարընըն Թէվսիի մալիւմաթ իչիւն Վիէննայա իզամ իտիլէճէյի, վէ ֆագաթ մէզքիւր սէրկիյէ տէվլէթը Ալիյէ տախի մէտաւ պուլունտուղու ճիհէթլէ, սէֆիր էլիէտ կէօնտէրիլէմէյէճէյինտէն, եագըն պիր վէքաիլ քիւշատ օլունան պիր ֆապրիգանըն մամուլաթընտան պիր գաչ չէյ կէօնտէրիլէճէյինի պէյան էյլէմիշ տիր ։

Նութգը մէզքիւրտէ նազըրը միւշարիւնյհին պու սէօզլէրինտէն մաատա, մէզքիւր ֆապրիգա միւշարիւնյհ հազրէթլէրինին էֆքեարը թէրագգըբէրվէրանէսի խտաճթընտա քիւշատ օլունտուղընը, վէ սէրկիտէ էնզարը ամմէյէ վազ օլունմասը թաայի օլան ալաթ ու ատավատէ թէտգիգ իտուէն իսթիֆատէ իլէ մէզքիւր ֆապրիգա իւզուճ իտիլմէք նիյէթիյլէ սէրկիյէ կէօնտէրիլտիյի իւզվէ իտիլմիշ տիր ։

Թէլիմաթը մէզքիւրէ՝ զիյատէսիյլէ Թագտիր օլունարագ, գօմիթէնին պախիսը մէմնունիյէթի օլմուշ տըր ։

Նութգըն էսնաի թէֆհիմինտէ, զիյաֆէթտէ պուլունանլար ալգըշլամըշլար, վէ պէյանը թէշէքքիւր իթթիքտէն սօնրա, Օսմանլը մուրախխասլարը Նամընա իտարէի ագտաճ էյլէմիշլէր տիր ։

Մէզքիւր զիյաֆէթտէ 300 գատար մէտաւինին հազըր պուլունմուշլար տըր ։ Վիէննա կազէթալարը մէզքիւր Նութգտան պահսլա

ԼԱՆԷԹԼԻ ԳԸՉ

(Միւէլլիֆի) ԷՄԻԼ ՐԻՇՊՈՒՐԿ

Ժ․

ԳՈՒԳԼԱԼԱՐԸՆ ՍԱՀԻՊԻ

(1798 Նէ-Վէրտ․․․ տէվր)

Տիլէր օն պին փրանգ՝ պիր մաճրէմ քեաթիպինին մարիֆէթիյլէ վէ էյի րէհինլէ փարայա եաթըրըլըր ։ Ֆիւչիւք Էտմօն Տիժօնտա էյի պիր մէքթէպէ գօնմըշ, մէպլաղը մէզքիւրըն փարալարըյլա չօճուղըն մէքթէպ իւճրէթի, չամաշըրը վէ էլպիսէ մէսարիֆի թէսվիյէ օլունուր ։

Օն պիր սէնէ Ժէրօմ Կրլիւչ՝ Գօթ տ'Օր, Հօթ-Մարն, Օպ, Իօն վէ Նիէվր էյալէթլէրինի տոլաշարագ քէօյտէն քէօյէ կէզմի վէ քընտի գուգլալարընը օյնաթըր ։ Պուլանտըճըլարը բէք կիւճ օլուր․ իք սէնէտէ հիչ քեար իտէմէմի ։ Էյէր քիւչիւք արապասընըն գաթըրը բրիւր սաթմամըշ իսէ, օնուն տա սէպէպի չու տըր քի, իտարէսինի բէք պիլիր վէ քէնտի քէնտինի չօգ չէյտէն մահրում թութար իտի ։ Լաքին իւչիւնճի սէնէնին իք պայրընտա աճվալ թէպէտտիւլ էյլէտի ։ Ժէրօմ Կրլիւչ գաթէն պիր չէօհրէթ քէսպ իթմիշ օլմագըլա, պիր քէօյտէ պիր օյուն օյնայաճագ օլտուղու խպէրի ․․․ Իչի րէջաթէն բօլիտ կէլմէտ վէ քէնտի քէնտիսինէ կէլմէկէ պաշլամըշ ։

Ժէրօմ Կրլիւչ՝ չէնկին օլուր օլմազ թէտարիք իթմէք խուսուսընտա պուլունմամը ․․․ քէնտիսինի քիւչիւք պիր չիֆթլիք սաթըն ալմագ իչիւն գէօյլէրինէ գիւչիւք քէզրէ պիր իշ իթմէկէ եաթըր վէ պիր աղ իսթէմէ ․․․ պիր քէօյտէ ․․․ ։

աղ եուլաֆ վէ եախօտ պիր գաչ ավուճ արբա վէրմէյէ պաշլատը իսէ տէ, քէնտիսի գարար կէչիրիչինտէ տէվամ իտէրէք, էքսէրիյա գուրու էքմէք եէմէքտէն վէ եալընըզ սու իչմէքտէն վազ կէչմէտի ։

Ճիւմլէսի պայըճը վէ էյի չագըճը օլան Պուրկինեօն քէօյլիւլէրի՝ նիչին չարապ սէօհպէթինէ կէլմէտիկինի Ժէրօմ Կրլիւչէ սիւալ իթտիքլէրինտէ, մէրգում՝ անլէրէ չէօյլէ տէր իտի ․

—Պէն տէ սիզին կիպի չարապը սէվէրիմ, լաքին չարապ սէսի պօզար, պէն իսէ գուգլալարըմը սըրա իլէ սէօյլէթմէք իչիւն պէրրագ վէ օյնագ սէսէ միւհթաճըմ ։

Կրլիւչ հագիգաթը հալի սէօյլէմէյօր իտի ։ Իտարէսինտէն Նաշի չարապ իչմէզ իտի, զիրա քէնտիսինին պիրինճի տիւչիւնճէսի չօճուգ իտի, տայմա անը տիւչիւնիր իտի, ալէմտէ անտէն պաշգա քիմսէսի եօգ իտի, Էտմօնըն սաատէթինի անըն սէպէպիյլէ Փարգ իթմիշ իտի ։

Էտմօնըն թարաֆընտան էտիւնճ ալտըղը օլտուղը աթչէյի էօտէմէյի կիւն պէօյլէ պիր մէմնունիյէթ իյրապ իթտի ։

Գուգլաճըլըղ բարա իտուպ էլան պէօյլէ քեար պըրագմագտա օլտուղընտան, բէյտէրբէյ արթըրտըղը բարալարը ղայէթլէ էմնիյէթլի օլան վէ պալատէ զիքր օլունան մաճքէմէ քեաթիպինին նէզտինտէ ֆայզա եաթըրըր ։ Հաթթա նէ քէնտիսի վէ նէ տէ չօճուղ իչիւն ֆայզա իհթիյաճը օլմատըղընտան, անը տա սըմատը քի եըղըլըր վէ անասընըն իւզէրինէ զամ օլունուր ։

Էտմօն պիր աղ պէօյիւտիքտէ, Ժէրօմ Կրլիւչ՝ պու չօճուղա պարլագ պիր իսթիգպալ թէտարիք իթմէք խիւլեասընտա օլտուղընտան, էն ալա չաքիրտանընտան պիրի պուլունան Տիժօն մէքթէպինտէն մէրգումը չըգարըպ Բարիզէ կէօթիւրտի վէ Սէնթ-Բարպ մէքթէպինէ վէրտի ։

Ժէրօմ՝ Մօնթանեը-Սէնթ-Ժընըվիէվ սոգաղընտա քէնտի հալինէ կէօրէ քիւչիւք պիր խանէ քիրալայըպ տէօշէտի ։ Լաքին պուրասը մուվագգաթ պիր չէյ իտի, զիրա օն պէշ կիւն իսթիրահաթ իթտիքտէն սօնրա, Կրլիւչ՝ Գըլամէսիտէ պիր օթէլտէ գալմըշ օլտուղը գուգլալարընըն եանընա ավտէթ իթտի ։

Պէօյլէճէ իւչ սէնէ կէչտի ։

Օ զէման Էտմօնա եագըն պուլունմագ վէ չօգ տէֆա անը կիտիպ կէօրմէյի ալգու իթտիկինտէն, Կրլիւչ՝ էյալէթլէրի տոլաշմագտան պիրտէն պիրէ եօրկունլըգ հըս իթտի, վէ կէլիպ Մօնթանեը-Սէնթ-Ժընըվիէվ սոգաղընտաքի խանէսինտէ պիր ․․․ խտարէ իլէ պէրապէր ․․․ ։ Պու խուսուսա Սէնթ-Բարպ չաքիրթլէրինի չակրթ չօգ սէվինտիրիր, զիրա մինէթտարլըղընտան Նաշի պապա Չագրըարը օ ֆէտաքեար տօսթ՝ նիհայէթ եագընընտա օլաճագ իտի ։

Մամաֆիհի իկէրտէ իշտէ գուգլաճըլըղ օլան չօճուղըն բարասընա տօգունմագսըզըն վէ քէնտիսինին աէ արթըրտըղը բարալարա էլ սունմագսըզըն մէրգում մէքթէպինին պիլճիւմլէ մէսարիֆինի թէսվիյէ իթմէք իչիւն Կրլիւչին չալըշմասը լազըմ կէլտի ։ Լաքին գուգլաճըլըգտան պաշգա պիր չէյ պիլմէզ իտի ։ Իշպու սօյթարիքլէ սէնաաթընը տա եէնիտէն էլէ ալմագը խաթըրընա պիլէ կէթիրմէզ իտի ։ Հալ պու քի սէնէտէն սէնէյէ մասրաֆ արթմագտա օլտուղընտան, խտարէյի տավրանմագլա պէրապէր խինէ սէնէվի իքի պին Ֆրանգտան զիյատէ սարֆ իթմէլի իտի։ Պու հալտէ մէյտանը մէյտանը բէյտա իտէճէք պիր իշ պուլմագ լազըմ կէլիպ, պու իսէ կիւճ կէլիյօր իտի ։

Անվալի էյիճէ Թէտգիգ իտուպ ուզուն ուզատըյէ տիւչիւնտիքտէն սօնրա, Շան-զ-Էլիզէտէ պիր քիւչիւք գուգլա Թէաթրօսը Թէէսիսինէ րուխսաթ թալէպ իթմէք իւզրէ պիր իսթիտա եազտը, վէ պիրի գատար լայըղըլը չահատէթնամէ իլէ պէրապէր բօլիս միւտիրինէ իրսալ էյլէտի ։

Պիր այ սօնրա րուխսաթը հըզմըշ իտի ։

Պու հալտէ Ժէրօմ Կրլիւչ եէնիտէն պայտա Բիկօ օլմայտա իտի ։

Էտմօն տա օ արա Ֆիլօսօֆի վէ էտէպիյաթ տէրսլէրինի կիւզէլճէ իքմալ իտէրէք Սէնթ-Բարպ մէքթէպինտէն պիրինճի չըգմըշ օլմաղլա, արթըգ հանըլը Ֆէնն ու սէնաաթա իտմէք վէ հէվէսի իթմէք օնա չալըշաճագ իտի ։ Մէքթէպը ալիի մուալլիմինէ, եախօտ մէրքէզ մէքթէպինէ վէ եախօտ մէքթէպը քէսիր իւլ սէնայիէ կիրմէք Էտմօնըն էլինտէ իտի ։

Լաքին Թէրէտտիւտ իտէրէք վէ պէքլէ քէնտի քէնտիսինտէն տէ չիւպհէլէնէրէք, հիչ պիր գարար վէրէմէտի․ պունընլա պէրապէր պիլա Թէրէտտիւտ ճէմիյէթը պէշէրիյէտէ քէնտիսինէ պիր մէսլէք իթթիխազ իթմէք մէճպուրիյէթինտէ պուլունտուղընտա տա բէք գանի օլմուշ իտի ։

Պիր սէնէտէն պէրու պիր միւտտէթտէն պէրու իսէ Էտմօնըն իշլէրինտէ ացիպ պիր մահզունիյէթ օլուպ, եիւզի հիչ կիւլմէյօր իտի, հիչ պիր չէյտէն քէյֆ տույմայօր իտի․ ճան սըգընթըսընտան Նաշի քէնտիսինտէ պիր գասավէթ, էնտիշէ վէ գօրգու հասըլ օլմուշ իտի ։

(Տէվ-4)

Թագտիր, վէ սէրկիւտէքի Օսմանը չիւպէսինի մէտհ էյլէմիշլէր տիր ։

Մէզքիւր չիւպէտէ 16 սիւթուն իւզէրինէ մէպնի պիր չէյմէ, վէ գուպպէնին իսթինատէ հիլալ ալամէթի վազ իտիլմիշ տիր ։ Տամ իւզէրինէ սիվրիլմիշ սիւթունլար իսթինատէ պիր տաիրէ վար տըր քի, քեամիլէն Օսմանը մաթալ իլէ թէպեին իտիլմիշ տիր ։ Ցէրունի իսէ քէզալիք միլլի էմթաա իլէ միւզէյյէն տիր ։ Քէօշքին աէրունինտէ պուլունան իւչ մասա՝ սէճճատէլէր իլէ էօրթիւլմիւշ տիր ։ Քէօշքիւն խարիճինտէ պուլունան տէօրթ պէօյիւք մասանըն ճամլարը սարը վէ սիյահ պօրուլար վէ եալտըզլար իլէ պօյանմըշ վէ հէր պիրինին իսթինտէ «տէվլէթը Ալիյէ Բօօթա վէ Թէլէկրաֆ Նէզարէթի վէքեալէթի» քէլիմէլէրինի հավի լէվհալար թալիք իտիլմիշ տիր ։

Շիմտիւքի հալտէ իւչ տաիրէ մէվճուտ օլուպ, պիրինճիսի՝ տէվլէթը Ալիյէ, իքինճիսի՝ Ֆրանսա, իւչիւնճիսի՝ Ավստրիա տէվաիրի օլուպ, տէօրտիւնճիւսի տախի իքմալ օլունմագ իւզրէ պուլունան ինկիլթէրրա տաիրէսի տիր ։

Մէրկէզին տէրունի էլէքթրիք զիյասը իլէ թէնվիր օլունմըշ օլտուղընտան, պիր գաչ կիւնէ գատար կէճէլէրի քիւշատ օլունմայաճագ տըր ։ Օսմանըր տաիրէսինին տէրունի 1500 չամա (մոմ) գուվվէթինտէ լամպալար իլէ թէնվիր իտիլէճէք տիր ։

Օսմանըր քէօշքինտէ, մէրքէզտէ պուլունան տաիրէ իլէ մուխապէրէ իթմէք իւզրէ պիր թէլէֆօն վար տըր ։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ՊԷՇԻՔԹԱՇ

ԳԷՉԱՐ ՄԷՔԹԷՊԻ

Մեծ․ Տէր,

Հաճեցէք Ձեր պատուական լրագրոյ մոտակայ թիւերէ միոյն մէջ հետեւեալը հրատարակել ի գիտութիւն ծնողաց՝ որք իրենց զաւակաց ուսման և դաստիարակութեան փափագող են ։

Ապահովելով զՁեզ որ մշտնջենաւոր երախտապարտ պիտի կացուցանէք զմեզ,

Մնամք

Մեծապատուութեան Ձերում

Սահակ Ք․ Տ․ Սարգիսեան

8|10 Օգոստ․ 1883

Օրթաքէօյ

—

Ազգաց ապագայն՝ անոնց կեանքըն ու մահը՝ սրտի և մտաց կրթութեան դաստիարակութեան արդիւնքը լինելուն, այն ամեն ազգեր որք կանուխ արթննալով փոյթեռանդն աշխատած են դաստիարակութեան տուներ՝ կրթարաններ և վարժարաններ շատցընելու իրենց մէջ, անոնց ամենքըն ալ մեռելութեան գերեզմաններուն մէջէն զլուխնին վերամբարձած կենդանութեամբ յարուցեալ են ազգաց հանդիսին մէջ իրենց արժանաւոր տեղերը վերագրաւելու, և յաջողած են յոյժ․ ապա ուրեմն յիրաւի է ըսել թէ ազգաց հիւանդութեանց համայնաբուժ անվրիպելի դեղը՝ որ այնչափ դարեր փնտռուեր ու չէր գտնուեր, այդ դեղը միմիայն դաստիարակութիւնն է, զոր ժամանակակից փորձառական գիտութիւնը զօրաւոր ապացոյցներով հաստատեց, պատմութեան՝ այն պատկառելի ծերունւոյն անաչառ վկայութեանն ու երաշխաւորութեան վրայ հիմնելով իւր վճռական փորձերը ։ Եւ որովհետև դաստիարակութեան գործոյն մէջ նոյն իսկ բնութիւնը ամենէն փառաւոր տեղին՝ ամենէն ազդեցիկ դիրքը շնորհած է իգական սեռին, մեռաշնորհիւ սահմանած լինելով զիրենք մայր՝ դայեակ և դաստիարակ լինելու զաւակաց, զորս կը ծնանին ապագայ ազգայնութիւնը ձուլելու կազմելու և կերպաւորելու յատուկ արտոնութեամբ, որոց նախախնամութիւնք ինքեանք իսկ են, և յորս հզօրագոյնս կ'ազդեն իւրեանց բարոյից նախնական կրթութիւնք, որք անջնջելի կերպիւ խոր կ'ազդեն տպաւորեալ իննուին իմաստից մանկութեան հոգւոյ, կենաց ամեն փճակներու և պայմաններու մէջ ալ այն առաջին ներգործութեանց տակ պիտի ապրին, և անոնցմով երջանիկ կամ թշուառ լինելու պիտի նախասահմանուին կենաց ասպարիզին մէջ ։ Ուստի ազգային վերաշինութեան գործոյն մէջ իգական սեռի դաստիարակութիւնը առաջին տեղին ունի, որ ամենէն իրական՝ հիմնական և անսխալ արդիւնքներ կ'արդասաւորէ՝ անկակեալ ամենայն բեղմնաւորութեամբ ։—Դաստիարակութեան աչա այս ճիւղն ընտրած եմք մեք ալ՝ մերովսանն ծառայելու համար ազգային յառաջդիմութեան․ յոր ի քաջալերս՝ բարեսէր ազգայիններէ Մեծ․ տեառ ճշմարիտ Մեկենաս կանգնելով մեզ իւր նիւթական օգնութեամբ և սատարութեամբ, յաջողեցանք վերջապէս փափաքնիս յարդիւնս բերելու, համազգային օրիորդաց դաստիարակութեան համար գիշերօթիկ վարժարան մը հիմնելով ի Պէշիկթաշ, Քէօբրիւ Պաշը թաղը, Եէնի Համամ փողոցը, թիւ 4 տունը՝ որ առողջապահական կանոնաց պահանջած ամեն յատկութիւնները լիուլի ունի իւր մէջ, ուր դասախօսութիւնք պիտի ըսկըսին Ներկայ տարւոյ Սեպտեմբեր ամսոյ 1ին՝ Դշ․ օրը ։ Վարժարանիս մէջ տղոց աննըկան՝ մաքրութեան և ողջկեցութեան անթերի հոգ ու խնամք տարուելէ զատ, բժիշկ մը յատկապէս շաբաթը երկու անգամ պիտի այցելէ աշակերտուհեաց ։

Ուսման և բարոյականի մասին ալ բնիկ Գաղղիացի բարեկիրթ տիկին մը իրենց վրայ մօր և դաստիարակուհւոյ պաշտօն պիտի վարէ, ինչպէս նաև ընտիր դասատուներ անոնց ուսմանց պիտի հսկեն․ միով բանիւ՝ բնաւ ջանք չ'պիտի խնայուի անոնց սրտերն ու միտքերը միանգամայն կրթելու և հրահանգելու մինչև ցայնվայր որ վարժարանիս աշակերտեալ սանուհիք դաստիարակուին ուսեալ հաւատ և բարեկիրթ տանտիկիններ լինելու, որում այնչափ մեծ պէտք ունի բովանդակ Ազգը ։

Տ․ Սահակեան վարժարանիս Հիմնադիր-Տնօրէնը իրաւունք ունենալ կ'կարծէ յուսալու թէ իւր քառորդ դարէ աւելի ժամանակի մէջ Ազգային մէկ քանի վարժարաններու և բազմաթիւ մասնաւորաց տուներու մատուցած դաստիարակութեան և դասատուութեան պաշտօններով արդասաւորած արդիւնք, ընտիր ընտիր աշակերտուհիք, յորոց շատերը մայր եղած են և որոց զաւակաց դաստիարակութեան մէջ ալ մեծ յաջողութիւններ յառաջ բերած է նոյն ինքն․ այս ամէնքն արդիւնք՝ կրնան բաւականէն աւելի երաշխաւորութիւններ են այն ծնողաց՝ որք իրենց զաւակաց ուսման և դաստիարակութեան հոգը վարժարանի յանձնելու տրամադիր գտնուին ։ —Առ այս մէկ ուրիշ երաշխաւորութիւն մ'է այս իրողութիւնն ալ որ վարժարանիս չահն ու վնասը մեր անձնականին վերաբերելով, և մեր անձնական չահն ալ աշակերտելոց յառաջդիմութեան մէջ լինելով, տարակոյս չկայ որ մեր կողմանէ ամեն հոգ, խնամք և զոհողութիւնք իսկ ի գործ պիտի դրուին՝ անոնց յառաջդիմութիւնն ապահովելու համար, մեր անձնական չահը ապահովելու նպատակաւ ։ Փոխադարձ պարտք և իրաւունք ծնողաց և վարժարանիս՝ զատ չահ են աշակերտելոց համար ։

Աւասիկ Տ․ Սահակեան վարժարանիս ուսմանց համառօտագիծը, որուն ընդարձակ ծրագիրը զատ տպուած է աշակերտելոց ընդունելութեան պայմանաց հետ մէկտեղ, որ վարժարանէս կ'տրուի օրինակ խնդրողներուն աշակերտուհեաց ծնողաց ։

ԼԵԶՈՒՔ

Հայերէն, Գաղղ․ Անգլ․

ԿՐՕՆՔ ԵՒ ԲԱՐՈՅՔ

Քրիստոնէական, կրօնագիտութիւն, Սրբազան Պատմ․ Ուսումն Աւետարանի, Բարոյագիտութիւն։

ՈՒՍՈՂՈՒԹԻՒՆ

Թուաբանութիւն, Տումարակալութիւն, Գրահաշիւ, Չափագիտութիւն ։

ԲՆԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՔ

Իրագիտութիւն, Բնագիտութիւն, Տարերք բնախօսութեան, Մարդակազմութիւն, Կենդանաբանութիւն, Բուսաբանութիւն, Առողջաբանութիւն, Ընտանեկան տնտեսութիւն ։

Տրամաբանութիւն, Աշխարհագրութիւն (իւր ամեն ճիւղերով), Պատմութիւն, Դիցաբանութիւն, Գծագրութիւն և Ուրուագրութիւն, Ասղնագործութիւն ։ Ջև ։ Կար և Ձեռագործք, Դաշնակ, Երգ և Պար ։

Կրօնագիտութեան դասը պարտաւորիչ չէ տարբեր կրօնքէ աշակերտուհեաց ։ Դաշնակը մասնաւորապէս փափաքողաց համար է, իսկ եթէ ծնողք ուզենք փափաքին Ցունարէն, Լատիներէն, Տաճկերէն լեզուաց մին կամ միւսը ևս ուսուցանելտալ իրենց զաւակաց մասնաւորապէս, վարժարանիս տնօրէնութիւնը կ'խոստանայ իրենց այդ փափաքն ալ լնուլ՝ մասնաւոր պայմաններով ։

Վարժարանիս ընդունելութեան պայմաններն են՝ գիշերօթիկ աշակերտուհեաց համար տարեկան երեսուն և երեք Օսմ․ ոսկի՝ քառամսեայ պայմաններով վճարելի-տալով ճերմակեղէններու և լուացքի հոգը՝ ինչպէս նաև անոնց գրական պիտոյից (գրչի, թղթի, և մելանի) մատակարարութիւնը վարժարանիս վրայ ըլլալով ։

Իսկ ցերեկեայ աշակերտուհեաց համար՝ ամսական երեք մեճիտ, առանց ցերեկուան ճաշի․ ճաշը վարժարանէս տրուելով՝ մէկ Օսմ․ ոսկի կանխիկ ։

Դաշնակի համար ևս կէս Օսմ․ ոսկի ամսական կանխիկ ։

Աւելի տեղեկութեանց փոխարէնը՝ վարժանիս Հիմնադիր-Տնօրէնին պէտք է դիմեն, որ կը գտնուի ամեն օր յՕրթաքէօյ, Տէրէ փողոցը՝ իւր բնակած տունը, մինչև ցմէկ Սեպտեմբերի, յորմէ յետոյ՝ իւր վարժարանն 'ի Պէշիկթաշ ։ Ուստի Ներկայիս կը հրաւիրեմք այն ծնողքները որք իրենց զաւակներնին վարժարանիս աշակերտութեան տալ կ'յօժարին, մինչև Սեպտեմբերի սկիզբը հաճին իրենց կամքը վարժարանիս Տնօրինութեան յայտնել ։

8/20 Օգոստ․ 83 — Սահակ Ք․

յՕրթաքէօյ — Տէր Սարգիսեան

ՌՈՒՍԻԱՏԱ ՊՈՒԼՈՒՆԱՆ ԷՐՄԷՆԻ ԲԻՍԳՕԲՕՍԼԱՐԸ

Բէհալիյէնը մումաիլէյհիմին աթիտէ միւնտէրիճ ճէտվէլը Թիֆլիսի Արձագանքտա կէօրիւլմիշ տիր ։

Խմբագրութեանս ունեցած տեղեկութեանց համաձայն Ներկայումս Ռուսաստանի սահմաններում գտնուող Հայ եպիսկոպոսներն են՝

Էջմիածին	1․	Մակար արքեպիսկոպոս․ Տեղակալ և պաշտօնակատար Նախագահ Ս․ Սինոդի ։
	2․	Մկրտիչ արքեպիսկոպոս Բարաձեան անդամ Սինոդի (Նախկին տեղապահ) ։
	3․	Մեսրովպ եպիսկ․ Սմբատեան Ա․ Սինոդի ։
	4․	Ներսէս եպիսկոպոս Խուդավերդեան Ա․ Սինոդի (գանձապետ) ։
	5․	Գրիգոր եպիսկ․ Տէր Մատթէոսեան Ա․ Սինոդի ։
	6․	Սերովբէ եպս․ Արարատեան (կաթողիկոսական կոնդակագիր) ։
	7․	Երեմիա եպիսկոպոս Գալստեան (լուսարարապետ) ։
	8․	Եղիազար եպիսկ․ (Նախկին յաջորդ Երեւանայ) ։
	9․	Գրիգոր եպիսկոպոս Ագափիրեան ։
	10․	Սանփան եպիս․ Մխիթարեան ։
	11․	Ցարութիւն եպիսկոպոս Ծերունի (ժամօրհնող)
	12․	Վահրամ եպիսկոպոս Մանկունի ։
Երեւան	13․	Գէորգ եպիսկ․ Սուրէնեան (յաջորդ Երեւանի ։)
Թիֆլիս	14․	Արիստակէս եպիսկ․ Սեդրակեան (առաջնորդ) ։
Գանձակ	15․	Թադէոս եպիս․ Տէր Գաբրիէլեան (յաջորդ Գանձակու)։
Սամախի	16․	Վարդան եպիս․ Օհանեցի (փոխանորդ Սամախու ։)
Կարս	17․	Գրիգոր եպիսկ․ Աղասեան (առաջնորդ կամյաջորդ)
Ղարաբաղ	18․	Գրիգոր արքեպիսկոպոս Սարգսեան առաջնորդ)։
Աստրախան	19․	Սուքիաս եպիսկ․ Պարզեանց (առաջնորդ) ։
Շամախի	20․	Թադէոս եպիսկ․ Ջինեանեան (առաջնորդ) ։
	21․	Ցովակիմ եպիսկոպ․ Տէր Գրիգորեան
	22․	Կարապետ եպիսկ․ Սերովբեան ։

Այս ցուցակը, կարծում ենք, պէտք է պակասաւոր լինի․ ուստի խնդրում ենք ձեռնհաս անձանց և վարչութեանց՝ լրացնել սորան ։ Մեզ ուղարկուած լրացուցիչ տեղեկութիւնները մենք հաճութեամբ կը տպագրենք ։

(Արձագանք)

ՌԷՍՄԻ

ՄԱՀԶՈՒՐԻՅԷՆ

Մագամը Սատարէթտէն Տախիլիյէ Նէզարէթինէ աթիտէքի թէզքէրէ թասթիր պույրուլմուշ տըր ։

Փազը մահալլէր հապսխանէլէրինտէ մահպուսլարըն պօյունլարընա վէ էլլէրինէ զինճիր վուրուլտըղը վէ պաղըն տախի կէօյա պունլարըն ֆիրարլարընը մէն իթմէք վէ մուհաֆազալարընա մէմուր օլանլարը նէօպէթ պէքլէմէքտէ վէ սաիր խըտէմաթը մէմուրէլէրինտէ թէքէլլիւֆէ մէճպուր իթմէք իչին մահպուսիյէտէն պիր գաչը պիր զինճիրէ բալթ օլունտըղը իսթիխպար գըլընմըշ, վէ Հալէպ վիլայէթի տախիլինտէ պու եօլտա վուգուաը՝ նէզարէթը ճէլիլէի աըֆանէլէրինտէն թահգիգ վէ ինհա գըլընան մուամէլէ իւզէրինէ պունա միւսաատէ իտէն մէմուրլարըն գանունէն վէ չէտիտէն թաճզիյէ մէսուլիյէթէ ալընմալարը զըմընտա լյճապը տէրտեխտ պուլունմուշ տըր ։ Պէյանէ հաճէթ օլմատըղը իւզրէ, գանունէն եալընըզ քիւրէք ճէզասը իլէ մահքիւմ օլանլարըն այագլարընա տէմիր վուրուլմասը ճաիզ, վէ պու տէմիրին տախի քիւրէքլէ մահքիւմ օլան չախսըն հարէքէթը թաղյիյէսինի թաալիգ իթմէյէճէք վէ քընտիսինէ էզա վէրմէյէճէք սուրէթտէ օլմասը լազըմ օլուպ, փիրէյլին զայլը միւճազաթ իլէ մահքիւմ օլանլարըն չէքէճէքլէրի ճէզա՝ գալէպէնտիր վէ մահպուսիյեթ իսէ գանունէն թախսիս օլունան մահալտէ գալմալարընտան իպարէթ օլարագ, պունուն խարիճինտէ հիչ պիր մուամէլէյէ մէսաղը գանունի օլմատըղընտան, վէ պիր չախս հագգընտա հէր նէ սուրէթլէ օլուր իսէ օլսուն գանունըն թարիֆ իթմէտիյի պիր մուամէլէի թաղիիյէ վէ թէշտիտէ իճրասը իսէ գանունէն իշքէնճէտէն մատուտ օլտուղունտան, պունու իրթիքեապ վէ եա սնա միւսաատէ իտէնլէր՝ հասպէլ գանուն բէք աղըր ճէզա կէօրէճէքլէրինէ, վէ հապսխանէլէրին իտարէի զապըթա վէ տախիլիյէլէրի ուսուլէն մէմուրինը միւլքիյէ աիտ իսէ տէ, ուսուլը մուհաքէմէի ճէզաիյէ գանունընտա միւսէրրահ օլտուղու իւզրէ, մահպուսլարըն էվգաթը մուայյէնէսինտէ թէֆթիշի միւտտէիի ումումիլէր իլէ մուավինլէրինին, վէ պու կիպի ահվալը մէհաքէմէ վազըր իսէ, մէն ու րէֆի իլէ պէրապէր սէպէպ օլան վէ անը թէրվիճ իտէնլէր հագգընտա իգամէի տավա իթտիրիլմէքլէ պէրապէր, մէրճիլէրինէ իխպարը քէյֆիյէթ օլունմասը տախի պաշլըճա ատլիյէ միւֆէթթիշլէրինին վազիֆէլէրի իգթիզասընտան իքէն, անլէրին տախի վազիֆէլէրինի իյֆատան ղաֆլէթ էյլէտիքլէրի թահգիգաթ ճիւմլէսինտէն օլտուղունտան, պատէմա հանկը միւֆէթթիշ վէ միւտտէիի ումումիլէրին վէ մուավինլէրինին պու պապտէ ատէմը թէղայյիւտլէրի իսթիխպար օլունտուգտա, թէտգիգաթը լազըմէ իճրասը իլէ քէնտիլէրինին մէսուլիյէթը չէքիլէճէք գանունիյէ թահթընա ալընմալարը մուգթէզի օլաճագ, իճապը հալ Ատլիյէ Նէզարէթը ճէլիլէսինէ թէպլիղ գըլընմըշ օլտուղունտան, թարաֆը ալիի սանճագլէրինտէն տախի պիլճիւմլէ մէմուրինը միւլքիյէյէ սնա կէօրէ իթալ թալիմաթ վէ իճրաի թէնպիհաթա հիմէմը ալիյէի տավէրլէրի մասրուֆ պույրուլմագ պապընտա ։

* *

Շու աթիտէքի թէզքէրէ տախի մագամը Սատարէթտէն Տախիլիյէ Նէզարէթինէ թասթիր պույրուլմուշ տըր ։

Միւլքիյէ մէմուրլարը՝ հապսխանէլէրին իտարէ վէ թէֆթիշլէրի քեամիլէն ատլիյէ մէմուրլարընա աիտ օլտըղը զանն իլէ իթթիզար իթմէքտէ իսէլէր տէ, հապսխանէ վէ թէվգիֆխանէլէրին իտարէսի վէ մահպուսլարըն մէմուրիյէթլէրի միւլքիյէնին վէզայիֆի ճիւմլէսինտէն օլտըղը կիպի, ուսուլը մուհաքէմէի ճէզաիյէ գանունընըն 436նճը մատտէսինտէ միւսթանթիգլէրին լաազըմ այտա պիր քէրրէ, վէ մէհաքիմը ճէզաիյէ րուէսասընըն իւչ այտա պիր քէրրէ թէվգիֆխանէլէրտէ պուլունան մէվգուֆլյնի մուայենէ իտէճէքլէրի, վէ հիւքիւմէթ մէմուրլարընըն տախի իգթիզասընա կէօրէ թէվգիֆ վէ հապսխանէլէրի թէֆթիշ էյլէյէճէքլէրի մինտէրիճ վէ մամիւր օլտըղը ճիհէթլէ, մահպուսլարըն թէֆթիշ վէ իտարէսինտէն տախի միւլքիյէ վէ ատլիյէ մէմուրլարը միւշթէրէքէն մէսուլ պուլունտուգլարընտան, պատէմա հապսխանէ վէ թէվգիֆխանէլէրին հիւսնիւ իտարէ վէ մուհաֆազալարընա մէմուրինը միւլքիյէ վէ ատլիյէ ճանիպլէրինտէն տըգգաթ ու իթինա իլէ, խիլաֆը մէրզա պիր կէօնա հալ ու հարէքէթ վուգուա կէլմէմէսի զըմնընտա Շէհր Էմանէթը ճէլիլէսիյլէ Զապթիյէ Նէզարէթը պէհիյյէսինէ վէ վիլայաթ իլէ միւսթագիլլ միւթէսարրըֆլըգլարա թամիմէն վէ թէվզիհէն վէսայա վէ թէնպիհաթ իճրասը խուսուսընա հիմէմը ալիյէի նէզարէթփէնահիլէրի մասրուֆ պույրուլմագ պապընտա ։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Էտիրնէ վիլայէթի ալիյէ միւֆէթթիշլիյի՝ Շուրաի-Տէվլէթ ազալըղընտա պուլունմուշ օլան Ազարէկեան Սարգիս էֆէնտի հազրէթլէրինէ,

Էրզրում վիլայէթի ալիյէ միւֆէթթիշլիյի՝ Պէյօղլու պիտայէթ մահքէմէսի իքինճի հուգուգ տաիրէսի աղասընտան Լութֆի էֆէնտիյէ,

Ատանա վիլայէթի ալիյէ միւֆէթթիշլիյի՝ Էրզրում վիլայէթի ալիյէ միւֆէթթիշի սաալըգ Սըրրը էֆէնտիյէ,

Մուսուլ վիլայէթի ալիյէ միւֆէթթիշլիյի՝ մահքէմէի իսթինաֆ միւտտէիի ումումի մուավինլէրինտէն Հիւսնիւ պէյէ,

Սէլանիք վիլայէթի մահքէմէի հուգուգ տաիրէսի րիյասէթի՝ մահքէմէի մէրգումէ միւտտէիի ումումի մուավինի սաալըգ Մուսթաֆա պէյէ,

Սէլանիք վիլայէթի պիտայէթ մահքէմէսի միւտտէիի ումումի մուավինլիյի՝ Իշքոտրա պիտայէթ մահքէմէսի միւտտէիի ումումի մուավինի սաալըգ Թայյար էֆէնտի,

Իշքոտրա պիտայէթ մահքէմէսի միւտտէիի ումումի մուավինլիյի՝ Գըրշէհրի պիտայէթ մահքէմէսի միւտտէիի ումումի մուավինի սաալըգ Միւթհաթ պէյէ,

Վան վիլայէթի պէլէտիյէ րէիսի Թահիր պէյ էֆէնտիյէ րիւթպէի սանիյէ սընֆը միւթէմայիզի,

Իւչիւնճիւ օրտուի Հիւմայուն (Մանասթըր) 18ինճի ալայընըն 4ինճի թապուրը թէպուրէթինտէ միւլազըմ Տիգրան Սիմօն էֆէնտիյէ րիւթպէի սալիսէ,

Վան վիլայէթի տախիլինտէ քեաին Աւլնէվալ գայմագամլըղը՝ գայմագամ միւլազըմլէրինտէն Եասին Սալի էֆէնտիյէ,

Հալէպ վիլայէթի տախիլինտէ քեաին Էուլէպ գազասը գայմագամլըղը՝ Քիլիս գայմագամը սապըգ Աքիֆ Սալի էֆէնտիյէ թէվճիհ պույրուլմըշ տըր ։

* *

Սէրայը Հիւմայուն գուլլաճճուպաշըլըղը կապըճը ալայա թէգատիւլէն իւչիւնճիւ րիւթպէ Մէճիտի,

Իթալիա մէճլիսը այանը ազասընտան միրալայ Մոսօլինիյէ թէգատիւլէն իքինճի Մէճիտի,

Շամ Բում Գաթօլիք բիսգօբօսը Պօլիս Մէսօ էֆէնտիյէ իւչիւնճիւ Մէճիտի,

Վէպրա գազասը Գաթօլիք բիսգօբօսը Իոնաթիոս Մէլուսք էֆէնտիյէ իւչիւնճի Մէճիտի,

Պէյրութտա քէաին Մէտրէսէի Գաթօլիքիյէ րէիսի Խուրի Իլեաս Մանսուր էֆէնտիյէ տէօրտիւնճիւ Մէճիտի,

Նաբլուս պաշ չէհպէնտէրի Ասիմ պէյէ տէօրտիւնճիւ Մէճիտի,

Տէրսաաթէ Հօլանտա սէֆարէթի մասլահաթկիւզարըն մախսուս մ․ ժիւլ Թրավէրսիյէ տէօրտիւնճիւ Օսմանի նիշանը իհսան պույրուլմուշ տըր ։

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Մաճարիսթանտա վագը Նէօզէլ նամ մահալտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, ալաֆը օգոստոսըն 18ինճի սապահըր չէհրը մէզքիւրտէ պիր չուրիշ զուհուրա կէլիփ, քեաֆֆէի եահուտի խանէլէրի իւզէրինէ հիւճում վուգու պուլմուշ տըր։ Շէհրը մէզքիւրտէ հէյէճանը աղիմ իճրաի հիւքիւմ իթմէքտէ օլուպ, բէք չօգ եահուտի մէճրուհ օլմուշ տըր ։

—

Ալաֆը օգոստոսըն 17ինճի կիւնիւ Ճիպրալթար պօղազընտա իքի Ինկիլիզ հարպ սէֆինէլէրի պէյնինտէ պիր միւսատէմէ վուգու պուլուպ, պիրի ղարգ օլմըշ իսէ տէ, թայֆալարը գուրթարըլմըշ տըր ։

—

—Իսկիւտար բօլիս չավուշըղընտա պուլունմուշ օլան Ցովսվակիմ էֆէնտի՝ պունտան էվվէլ հէր նասըլ իսէ բէնտաւ յէ ոթլէֆ օլունմուշ օլան պիր գապաղաթտան տօլայը գայտը թէրգին օլունարագ թէրտա օլունմուշ իսի իսէ տէ, պու տէֆա թէպտիլէի զիմմէթ իտէրէք մէմուրիյէթը սաղըգլատընտա տիւնտէն իթիպարէն իպգա օլունմուշ օլտուղը խապէր ալընմըշ տըր։

Մումաիլէյհ Ցովակիմ էֆէնտի՝ գէմանը մէմուրիյէթինտէ խըտէմաթը միւֆիտէ իպրազ էյլէմիշ օլտըղը կիպի, թէրֆիի րիւթպէյէ տախի քէսպը իսթիհգագ վէ նաիլիյէթ իթմիշ օլտուղընտան, պու տէֆա մումաիլէյհին թէպրիյէի զիմմէթ իտէրէք մէմուրիյէթինէ իպգասը խատիմը սատըգ օլտուղունտա պիր տէլիլը գավի տիր։

—Իսկիւտարտա Հարիգլիյա նամիյնտա պիր Բում գըզընըն՝ 10տէնէտէն պէրու ալագա իթմիշ օլտուղը պիր տէլիգանլըյըն տիւկէր պիր գըզ իլէ էվլէնմէսինի խապէր ալըր ալմազ քէնտի քէնտինի ատտըղընա տաիր կազէթամըզդէն 1882 նիւմէրօլը նիւսխասընտէ միւնտէրիճ պիր ֆըգրա հագգընտա Իսկիւտար բօլիս միւտիրիյէթինտէն վուգու պուլան իշար իւզէրինէ Զապթիյէ նէզարէթինտէն մաթպուամըզա պիր թէզքէրէ իրսալը իլէ իշպու հալթ թալէպ օլընմըշ, վէ մուհալը մէզքիւրտէ պու կիպի պիր վուգուաթ զուհուրա կէլմէտիյի օլընտան թահգիգատտան անլաշըլտըղը պէյան գըլընմըշ իսէ տէ, մէզքիւր հավատիսին պիզիմ մալիւմաթը մախսուսէմիզ օլմայըպ, մէզքիւր նիւսխէմիզտէն պիր կիւն էվվէլ նէշր օլընան պաշգա... օգոստոս 2 թարիխլի վէ 169 նիւմէրօլը Թէռտան նազլ էյլէտիյիմիզի պէյան իլէ հալթ նէզարէթը միւշարէլէյհայա արզ ու իֆատէյէ միւսարաաթ իտէրիզ։

—Տիւն սապահ եաղան եաղմուր էսնասընտա, Գումգաբու խարիճինտէ պուլունան քէօմիւր մաղազասընտա պիր երլըրըմ տիւշէրէք, իքի խըլամ մաղազասընտան պիրինի թէլէֆ վէ տիկէրինի զէտէլէտիյինի տէրին եաղմըշ իտի։

Ախիրէն ալընան մալումաթա կէօրէ, էվվէլքի ագշամտան պէրու Տէրսաատէթ վէ ճիվարընա 15տէն զիյատէ երլտըրըմ տիւշմիւշ տիր. հաթթա խապէր վէրիլտիյինէ կէօրէ, էվվէլքի կիւն Սամաթիատա վագը Ալ Գօնսթանթին նամ Բում քիլիսէսինին տուվարը տախի երլտըրըմտան պիր ազ զէտէլէնմիշ տիր։

Բէգալիք տիւնքի եաղմուր էսնասընտա Սթամպօլտա Սարը-կիւզէլտէ Գըզ-թաշընտա տախի երլտըրըմ տիւշէրէք պիր բարչասընը գօպարմըշ վէ պատէնտաս օ ճիվարտա պուլունան քիւչիւք պիր խանէյէ տէ կիրիպ, իչ տուվարընը պիր ազ զէտէլէտիքտէն սօնրա խըրգընը ալմըշ տըր։

—85 եաշընտա պիր խալամ՝ կէչէն սապահ Անատօլու-Հիսարը իսքէլէսինտէն բազար գայըղընա պինէր իքէն սյաղը գայըպ տէնիզէ տիւշմիւշ վէ տէրհալ չըգարըլմըշ իսէ տէ, տիւշտիւյի սըրատա իսքէլէտէքի գայըգճըլարտան պիրի գապտըրկասընը չէտէլէմիշ օլտուղընտան, անտէն միւթէէսիրէն վէֆաթ էյլէմիշ տիր։

—Բուսիանըն Պէտրօսպուրկ գըթասընտա չէտտէ հայվան խասթալըղը մէվճուտ օլուպ, բէտ չօգ հայվանաթ թէլէֆ օլմագտա իմիշ։

—Նէչէն սալը կիւնիւ Թօբխանէտէ Սալը բազարընտա չըգարտը աօգագլարըն պիրինտէ չօճուգլու իլէ կէչմէքտէ օլան պիր գարընըն իւզէրինէ սիւտարի ասքէր գըլըֆէթինտէ 4 էշխաս հիւճում իտօրէգ, մէզքուր քընին բըրընա կէչմիշ իսքէ իթմիշլէր իսէ տէ, մէզգուրէ գարը չէտէ պիր մուգավէմէթտէն սօնրա գուրդուլմըշ, վէ չօճուղուն ֆէրեատը իւզէրինէ Աճէմ էչլէբիլէր նէթիճէտէ օլմագլա, մէզգումուն խալէպէլէր՝ գարայը ֆիրարա թէշապպիւս էյլէմիշլէր տիր։ Մէզգուրէ գարընըն՝ տէրչալ օլտուղը գօրգուտան չիմտի ալըր սարէթ խալէ լու եաթմագտա իմիշ։

—Ալաֆր. օգոստոսըն 15ինճի կէճէսի Վիէննատա տուգյալարտա հիւքիւմէթ աալէյհինէ նաֆթալար էտիլմիշ օլմագլա, բօլիս թարաֆընտան տէրհալ թօբլանըլմըշ տըր։

—Չէգիլտիւր պուլունան իթալիա տօնանմասի՝ մէշգընի թամամէն իլէ գայըլըպ Շարգ եէլէթինէ տօղրու կիթմէկ իւզէրէ հազըրլանմագտա տըր։

—Ֆօթալա վիլայէթի վալի վէքիլի

Աճէմ Հէֆզի բաշա հազրէթլէրի տիւն Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։

—Իչիտիլտիյինէ կէօրէ, տիւն ատիյէ գըլըճալըյնէ հազիրան (յունիս) մաաշլըընն նըսֆը իթա օլունմուշ տըր։

—Պու սէնէ Բուսմանիստան զախիրէ իխրաճը թահիմ մէմնույէթէ ալընաճագը կազէթալար բիլտիրմէքտէ տըրլըր։

ԾԱՆԷԹԹՕ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Օգոստոս 20/1 սեպտեմպէրտէ քէշիտէ օլընաճագ օլան վէ պէօյիւք իքրամիյէսի 100 000 ֆիօրինտէն իպարէթ պուլունան Աւուսթրիանըն Գըրմըզը խաչ իսթիգրազը պիլէթլէրի 5 ֆրանգա, վէ Նօտանըն Միլլի Պանգասը իսթիգրազ պիլէթլէրի տախի 16 գրշ։ ֆիրուխթ օլունտուղը, վէ պու իքի պիլէթ իչիւն 40 գշ։ մէճիտիյէ բարա վէրիլտիքտէ, 350 պին ֆրանգ գազանմագ իհթիմալի պուլունտուղը Մ. Ժ. Տ. Ծանէթթօ Թարաֆընտան իլան իտիլիր։ Հէր քիմ մէզքիւր պիլէթլէրտէն սաթըն ալմագ իսթէրսէ, բիյանգօ քէշիտէ օլունմազտան էվվէլ Գալաթատա Գօմիսիօն խանընտա մումաիլէյհ Մ. Ծանէթթօյա միւրաճաաթ իթմէլի տիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՓԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 23 Օգոստ.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	100- $\frac{1}{16}$
Օսմ. էսհամը աչըլտը	10- $\frac{7}{16}$
» » գաբանտը	10- $\frac{3}{8}$
Իսթիգրազ 65	13- $\frac{1}{4}$
» 69	11- $\frac{3}{8}$
» 71	71- $\frac{5}{8}$
» 72	19-
» 73	10- $\frac{1}{4}$
Օսմանլը Պանգասը	19- $\frac{1}{8}$
Բուսիա իսթիգրազը	86- $\frac{3}{4}$
Մըսըր տայ. մուէթա հըսէ	70- $\frac{1}{4}$
» իսթիգրազը	92- $\frac{1}{2}$
Ցարիրա Սանիէ (Մըսըր)	69- $\frac{1}{8}$
Բօզիլ իսթիգրազը (Մըսըր)	90- $\frac{7}{8}$
Մաճարիսթ. էսհամը 1877	101- $\frac{1}{8}$
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	-

Բարիզ 23 Օգոստ.

Ֆրանս. էսհ. 5 % Ֆր.	79-60
» » % 5	108-47 $\frac{1}{2}$
Օսմ. էսհամը աչըլտը	10-60
» » գաբանտը	10-55
Իսթիգրազ 65 Ֆր.	-
» 69	56-
» 73	52-
Բումէլի չըմէնտոֆէրի	52-
Օսմ. Պանգասը	735-
Գրէտի Լիօնէ	570-
Գրէտի Ֆօնսիէ	1293-75
Լիօն ագսիօնը	1410-
Սուէյզ ագսիօնը	2406-25
Բուսիա 5 % 1877	94-
Իթալիա էսհամը	90-35
Մըսըր Ֆօնտ. մուէթա հըսէ	357-50
Մաճարիսթան էսհամը	101- $\frac{3}{4}$
Խունան 6 % 1879	-
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-35

Վիէննա 23 Օգոստ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	119-90
Բումէլի չըմէնտոֆէրի	24-20

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն աչ. գաբ.	11-20
Պու սապահ աչըլտը	11-20
Մըսըր մուէթթահըտէ. գաբ.	78-10
Պու սապահ աչըլտը	78-10
Իսթիգր. 63 (մուէթ ան)	70-
» 65	64-
» 69 (բինար	57-
» 72 (Պօն տիւ թրէ.)	20-
» 73	52-
Բումէլի չըմէնտոֆէրի	52-
Ազշէ ֆայիզի	8-
Բէյոր Ղըշ.	-
Հէվալէտիզ »	25-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	7-38
Սթամպօլ պանգասը	8-15
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	4-22
Թրամվայ	3-40

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. Լիրասը 100 զրշ. տան	Ղշ. Բր.
Պէշլիք մէճիտիյէ Ֆարգը	108- 5
Մէթալիք »	100-
Պէշլիք »	104-
Ալթըլըգ »	104-
Գազըր »	700-
Գայմէ	1100-
Ինկիլիզ լիրասը	110-06
Ֆրանսըզ ալթունը	87-27
Բօլ	90- 6
Գրէմից ալթունը	81-20
Գարպօն գայմէսի	09-15

ՇԱՑԱՆԸ ՌԱՂՊԷԹ ՄԱՂԱԶԱԼԱՐ

ՂԱՐԱԳԱՇԵԱՆ. —Ֆօթօկրաֆ, Գալէ-Պաղչասը Ն. 677. Պ. Հէր նէվ րէսիմլէր չէքիլիր, վէ Սթամպօլուն չալանը թէմիզսա մաքինէլէրինին ֆօթօկրաֆլարը պուլունուր։

ԱՇԸ ՊԱԼԷՄԼԷՐԻ. —Պէյօղլունտա Անտար Զարչըսը (Բասսաժ Օրիանթալ) Ն. 15. ՏՐ. ՎԻՕԼԻ։

Շէքէրճի վէ Հէլվաճը ԳՕՆՍ. ՄԻՑԱՑՕ 96. Նիւքուէք Գալտըրըմ Գալաթա։

Հ. ԱՎԼԻԼԻՍ. —8 Բասսաժ Օրիանթալ. Պ. ալէմթը ճէրրահիյէ մաղազասը։

ԾԱՆՆՕԹԹԻ. — Զամը հազրէթը Բասիչահինին հաքքագ պաշըը, Նիւքուէք Գալտըրըմ Ն. 29։

Ց. Թ. ԶԱԽՄԸՇԵԱՆ. —Լամպաճը, վէ լամպա, վէ գարեօլա վէ չիրինկա Թամիրճիսի, Ալաճա-Համամ ԲէՔՆՃիլէ Ն. 16։

Իշպու իլան ճէտվէլինէ տախիլ օլմագ իսթէյէնլէր, Գալաթատա Տէճիրմէն խանընտա 16 նումէրօլու ԷՍԹՐԸՆ ԱՃԱՆՍԻ իտարէխանէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլի տիրլէր։

ԻԼԱՆԱԹ

ԷԼԷԳԹՐԻԳ ՉԱՆԼԱՐԸ

Ի. ԱՃԱՌԵԱՆ

2 լիրա իւճրէթ իլէ խանէ վէ եա մաղազալարա էլէքթրիգ չանլարը վաղ օլունտըղը կիպի, պէօյիւք իչլէր իչիւն տախի սաիր տիւքքեանճըլարա նիսպէթլէն % 10 ազ օնթօ իթմէյէ թէահհիտ օլունուր։

Պաղչէ գաբու Համիտիյէ Նօ. 33
Պ. Ատա իսքէլէ ճատտէսի » 1
Գալաթա Վօյվօտա Հազըրճըլար » 93
Գատըքէօյ իսքէլէ ճատտէսի » 19
Պէյօղլու Հաճօբուլօ չարշըսը » 4

Էվգաֆը Հիւմայուն Մէճլիսը իտարէսինտէն կէլէն իլան։

Իմարաթը ամիրէ իչիւն լիւզումի օլան 15.479 գըյէ ալա պիրինճի Թայյանըն ֆըլը չէրփիչի իլէ, 2.340 գըյէ Սիպիր եաղընըն չէրիւնը մուգաւէլէլէրիյլէ, չէրմիշին պէհէր գըյէսի՝ 9, վէ Սիպիր եաղընըն 11 զրշ։ 10 բարատա թալիպի էօհտէսինտէ պուլընտուղընտա, վէ իշպու աղուսթոսըն 18ինճի ճումաա էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար հէր գաչ բարա թէնզիլ օլունուր վէ 15ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ տախի 100տէ 5 թէնզիլ գըլընըր իսէ գապուլ օլընըպ անտէն սօնրա թէնզիլ գապուլ օլունմայաճաղընտա պինաէն, նօգսանը իլէ իթսյա թալիպ օլան թալիպլէրին Էվգաֆը Հիւմայուն մէճլիսը իտարէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

10 աղօսթոս 99 3—2

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷՆԻՆ

ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐՔԷԹԻ

Սէրմայէ 200.000.000 Ֆրանգ

ՄԷՐՔԷԶԼԷՐ

ԼԻՕՆ	ԻՍՔԷՆՏԷՐԻՅԷ
ՓԱՐԻԶ	ՂԱՀԻՐԷ
ՄԱՐՍԻԼԻԱ	ՓՕՐՍԱԻՏ
ԼՕՆՏՐԱ	ՄԱՏՐԻՏ
ՓԷԹԷՐՍՊՕՒՐԿ	ՃԻՆԷՎՐԱ

վէ շայրիհիւմ վէ շայրիհիւմ

Տէրսաատէթ աճէնթէսի

Գալաթատա Մէրթէպանի սօգաղընտա Ն. 10 Եաղուտ խան

Աճէնթիա շուպէսի

Սթամպօլտա Սուլթան Համամը սօգաղընտա Հաճօբուլօ խան

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ պիլճումլէ պանգա մուամէլէլէրինի տէրուհտէ իտէր։
Էսհամ իւզէրինէ իգրազ իտէր։
Էսհամ բէհին ալըր սաթար։
Ֆրանսա վէ սաիր էճնէպի մէմլէքէթլէրինէ բօլիչա քէշիտէ իտէր։
Համիլինէ եա օլունմագ իւզրէ գըրէտիֆօ քէօնտէրըլմէքտէ վէրիր։
Պօրսա էշեասը իչիւն վէրիլէն էմրլէրի իճրա իտէր։
Էսհամ հըֆզ իտէր։
Թէմին օլունան նագտը գապուլ իտէր, վէ մուգավէլէնամէ չէրայիթը մուճիպինճէ ֆայիզ վէրիր։
ՍԹԱՄՊՕԼ ԱՃԷՆՑԻԱՍԸՆԸՆ ՇԻՒՊԷՍԻ պանգա իշլէրինտէն մաատա, էմթիա իւզէրինէ աւանս վէրիր։ Բէնտանէ մէզքիւր շուպէ ... օլան էմթայը կէօմրիւքտէն ալըր։ Սթամպօլտա վէ եախոտ մէմալիքը էճնէպիյէտէ սաթըլմագ էմթաայա աւանս իտէր։
Մահալը մէզքիւր Սթամպօլտա Զինճիրլի բազարընտա 31 նումէրօլու մահալտէ տիր։

ՊԱԼՍԱՄԻՆԸ ՇԱՐԳԻ

Զիյատէ սօզուգ վէ կիւնէշին թէլսիրինտէն մուհաֆազա իտէրէք ինսանըն պէտէնինի եումուշագ սագլար վէ բէնիզինի պօզմայարագ կիւզէլլիկինի տէ իպգա իտէր օլմադը, գարըլարըն էքսէրիսի պունու իսթիմալ իտէրլէր։

Մալիւմ օլտըղը վէճհիլէ չէհրէտէ երքէնլիք, բօխխա վէ չիլլէ վէ չիլ վէ պունլարա միւշապիհ էմրազա Պալսամինը Շարգի իսթիմալ օլընըր, եանի սապահ վէ աքշամ պիր ֆին ճանա գօնըլըպ իճէպ սիլինտիւ իլէ չէհրէյէ վուրուլունը հալտէ հիչ պիր չէյ գալմաեագտան մաատա, լինտէրին նիւզընին ահանօտուն վէ լէթաֆէթինի տէ սագլար։ Գարըլարըն չէհրէ վէ մէմէլէրինէ սիւր պուլունտըղը պէյտա օլան չիլ տէնիլէն լէքէի տէ սէֆ իտէր. գաշընտան եէրլէրէ տէ սիւրմէնտէ իլէ վէրէր. գարըլարըն սաղըլարը եւզէրլէրինի երգար իքէն պիր մըգտար Պալսամինը Շարգի իլէ սիլինմէլի տիր։

Պալսամինը Շարգի՝ գըշըն տուստագ, տէրի վէ էլլէրի իլէ իւսթիւնտէ գըրմըզըլըգ վէ չաթլագլըգ զուհուր իտէրսէ, պունլարա թէսիրի էօլէ գատար կէչէրլէր տիր, հէմ տէ պու մէլհէմ սիւրիւլիւնճէ պու հալլէր մէչվուտ օլուր։ Գարըլարըն՝ տէրի վէ պունտան մաատա, կէտէք մուէսսիր վէ ֆայտալը օլտուղընտան մախսուս պուլունճէ՝ չէհրէտէ լէքէլէրի տէ սիլէր։

Պալսամինը Շարգի՝ գըշըն տուստագ, տէրի վէ էլլէրի ... պիր նէվի գրէմ իլէ քէթէրտէ սիւրիւլիւր։ Եանի մէշհուր Պալսամինը Շարգի սուեյ գօնըլըպ հիւքիւմէթ ալտըգ իւզրէ իսթիմալ օլունուր։ Իշպու սէֆ էտիլմէյէ մահսուս ալըր սաթըլմագտա տըր։

Պալսամինը Շարգի՝ Պէյօ լունտա Տօգթօր Խալա քէային Բարիզ Տօգթօր Փիլանթիւի (?) էճզախանէսինտէ ֆիրուխթ օլունուր։ Գուրուշ Պալսամինը Շարգինին հէմ մուէսսիր վէ հէմ տէ ուճուզ օլտուղը տըր։

Էյեր Թիւթիւն իչմէյէ մէրագգը օլանլար՝ ամթիանէքի մարգա իլէ օլան սիկարա քեաղըտընտան իսթիմալ իթմէլի տիրլէր։

ԼԸ ՏԷՐՆԻԼԸՐ ԳԱՐԹՈՒՇ

ՏԸ

ՊՐԱՆՇԹԷՑՆ ՖՐԷՐ

ՖԱՊՐԻԳԱՍԻՕՆ ՖՐԱՆՍԷԶ

ՆԱՊԼԷՍ ՕՊԼԻԺ

Պու մարգատան անլաշըլտըղընա կէօրէ, պու կիւնէ գատար պէօյլէ նէֆիս սիկարա քեաղըտը իմալ օլունմամըշ տըր։

Պու քեաղըտը հէմ գօգուսուզ վէ հէմ տէ տայանըգլը տըր։

Գալաթատա Գարաքէօյտէ Մ. Ս. Լէօնարտըն մաղազասընտա ֆիրուխթ օլունուր։

ՆՈՒՊԻԸՆ ԼԻԳՈՒԻՏ ՈՒՕԹԸՐՓՐՈՒՖ ՊԼԷՔԻՆԿ

(Սուլու վէ իչէ կիրմէզ գունտուրա պօյասը)

Իշպու պօյա՝ ֆըրչա գուլլանըլմագսըզըն պիր սիւնկէր վասըթասիյլէ գունտուրայա սիւրիւլէրէք գունտուրայը բէք կիւզէլ բարլադըր, վէ հավա հէր նէ օլսա պու բարլագլըգ պիր հաֆթա սիւրէր։ Պու պօյա՝ չամուր, բաթթըր, հավա գապալըղը վէ տիկէր հէր նէվի մէչին վէ վաքլատան մամուլ էշեա իչիւն էն թէմիզի, էն ուլասը վէ էն ուճուզը տըր։

ՆԻՒՊԻԸՆ ՕՅԼ ՓԱՍԹ ՊԼԷՔԻՆԿ (եաղլը պօյա)

Պու պօյա թէնէքէ գութու իլէ սաթըլմագտա օլուպ, տախի գ... պօյալարընտան բէք իւսթիւն տիր, գունտուրայը սահհա գըյմէթ բարլադըր, վէ ալ ֆըրչա սիւրիւլիւր. մէզքիւր պօյա գութուսու տայիմա սուլու հալտէ տիր։

Մէզքիւր խալիս ՆՈՒՊԻԱ ՊՕՅԱլըրընըն ԹԻՒՐՔԻԱ ՌՈՒՄԱՆԻԱ վէ ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ իչիւն թօբտան ֆիրուխթընա աճէնթէ վէ վէքիլ

ԷՏՄԸՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ

Գալաթատա Եիւքսէք Գալտըրըմտա Թէրզի սօգաղընտա Վօյվօտա մէրքէզի իթթիսալինտէ 95 վէ 97 նումէրօլը Ինկիլիզ Մաղազասը։

ՆԷՎԱԽՃԱԾ Օ Տ'ՕԼԷՆԷ

ԵԱՆԻ

ՔԷՇԻՇ ՏԱՂԸ ՍՈՒՑՈՒ

Սաչլար գումրալ ըէնկինտէ պօյալանըրըմ, հիչ պիր զարար սա վուգու պուլմազ։

ՍԱԹԸԼԸՐ

Պէյօղլունտա Ճատտէի Քէպիրտէ Սէնթ Անթուան նամ Ֆրէնկ քիլիսէսի գարշըսընտա քէային 362 նումէրօլու մախսուս տէբօզիթ մահալի օլան Միշէլ Զալոնին էճզախանէսինտէ

Ֆիաթ շիշէսի զուրուշ 12

Մէզքիւր էճզախանէտէ պօզուլմազ թէրէճէսինտէ էօզսիւրիւկիւ (գօզըլուչ) օլանլարա մուէթէլլիֆ եաղար նէվիճամա պիր չուրուպ տախի պուլունուր։

Ֆիաթ շիշէսի զուրուշ 10

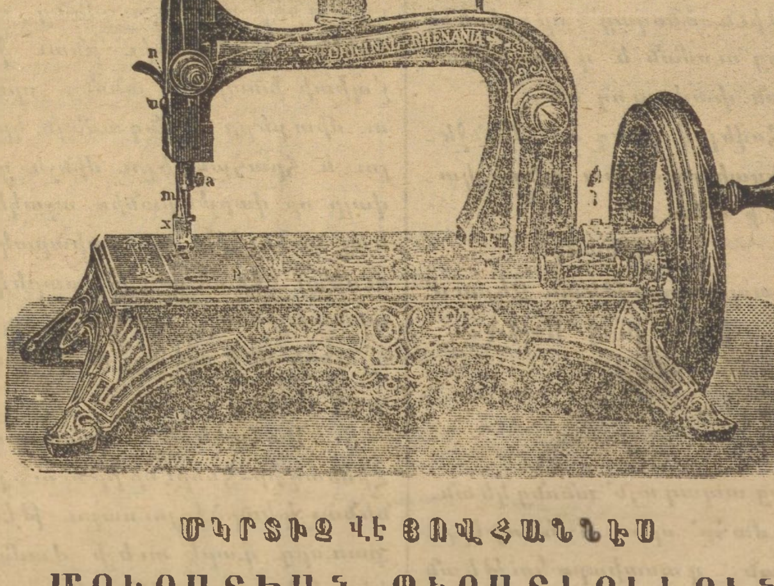

ՄԿՐՏԻՉ ՎԷ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ

ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐԻՆ

ՏԷՄԻՐ ԽՈՒՐՏԱՎԱԹ ՎԷ ԷՏԷՎԱԹ ՎԷ ՍԱԻՐԷ ՄԱՂԱԶԱԼԱՐԸ

Շէհրիմիզ էհալիսինէ վէ թաշրա միւշթէրիլէրիմիզէ պիր սուհուլէթ օլմագ իւզրէ, Գալաթատա Բէնճէնիճ բազարընտա վագը մաղազալարըմըզտան պաշգա, պու քէրրէ Սթամպօլտա Ֆինճանճըլար եօգուշունտա 22 նումէրօ իլէ մուրագգամ սատըգ Մ. Զօլանըն մաղազասընտա պիր մունթազամ շիւպէ քիւշատ էյլէմիշ օլտուղումուզու բաղլէթլու միւշթէրիլէրիմիզէ իլան իտէրիզ։

Մէզքիւր շիւպէմիզտէ էնվաի ճրնս չիֆթ մաքինալարը, տիքիչ մաքինալարը, քիլիտ, եաբու թագըմլարը, գունտուրաճըլըղա մախսուս պիչագլար ալաթ վէ էչեա, Բուս քիլիտլէրի, տիւլկէր ալաթլարը, ֆարֆուրճուլարա մախսուս էտէվաթ վէ էյէ թագըմլարը, սիլահ թագըմլարը, վէ քիլիտ գամրանալարը, պինկօտան մամուլ թաս, բէշտէ, սաչան վէ սաիր պու նէվի էչեա, սրապա թագըմլարը, սարաճ թագըմլարը, 40 տէֆա աթէշէ տայանըր մէչհուր Մօրհուն ֆապրիգասընըն բօթալարը, չինկօ, գուրշուն, չէլիք, տէմիր վէ սաըր թէլ, սարը թէնէքէ, գօրուլու էնվաի մալլէր, վէլհասըլ հէր տիւրլիւ տէմիր խուրտավաթ վէ էտէվաթ վէ թօհաֆիյէ մէվճուտ օլուպ, պունլար էն ալա ճընսլարընտան օլտուղլարը կիպի, էհվէն ֆիաթլա տախի ֆիրուխթ օլունմագտա տըր։

Շունու տախի պէյան իյլէրիզ քի, բաղլէթլու միւշթէրիլէրիմիզ սուհուլէթ կէօսթէրիլմէք իչիւն հէր նէվ թէտարիք իթթիխազ գըլընմըշ օլմալա, կէրէք Տէրսաատէթտէն վէ կէրէք թաշրատան տօղրուտան տօղրույա վուգու պուլաճագ հէր նէվ սիփարիշլէր հէմ չայէթ չաբուգ վէ հէմ տէ սուրէթը մունթազամէտէ իճրա օլունմագտա տըր։

Քէզալիք միւշթէրիլէրիմիզ թարաֆընտան սրպու պուլըրլաշտա, պիզաէ պուլունմայան էմթաա իւզէրինէ տախի գոմիսիօն գապուլ իտէրէք, մէզքիւր էմթաա Էվրօբատան ճէլպ օլունըր, վէ կէրէք մէզքիւր էմթաա վէ կէրէք պիզաէ մէվճուտ օլան սաիր մալլէր հէր իսթէնիլէն մահալլէ եանի կէրէք սախիրէն տիւկէր հիւքիւմէթլէր թաշրա իտարէսինէ կէչէն մահալ վէ իսքէլէլէրէ վէ կէրէք մէմալիքը Շահանէ տախիլինտէ պուլունան հէր մահալ վէ իսքէլէլէրէ թարաֆըմըզտան ագթարմա իթ տիրիլիր։

Թափիլ օլան պէյան՝ տօղրուտան տօղրույա գիյմէթ մուհարրէր ատրէսիմիզէ միւրաճաաթ իտէպիլիրլէր։

Մ. Ց. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

Գալաթա Եօրկանճըլար սօգագ Ն. 70

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԵԱԶ ԱՆՏՕՆ ՍԱԳԵԱՆ